JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A^{0}. 1856. **Zaturdag 5 Julij.** **N^{0}. 54.**

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . ƒ 12,50.
» » » » *Java*. . . . . » 16,—.
» » » » *Buitenbezittingen* . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor postgeld.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot ELF ure's voormiddags.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Opgedragen:

De waarneming der functien van ontvanger der inkomende en uitgaande regten:

te Batavia, aan den ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Samarang *J. L. Swaab*;

te Samarang, aan den ambtenaar op non-activiteit *F. D. Gedon*, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd, laatst controleur der inkomende en uitgaande regten te Soerabaya.

Voorloopig Aangesteld:

Tot ambtenaar voor Japan, ter beschikking van het opperhoofd, Nederlandsch commissaris aldaar, de ambtenaar op wachtgeld *K. J. Textor*.

Advertentie.

Op Maandag den 28sten Julij aanstaande, zal door den resident van Rembang in het openbaar worden uitbesteed, de overvoer van zout uit een der hoofddepôt pakhuizen te Grissee naar Rembang, Toeban, Bodjonegoro en Blora, en zulks tweeledig: als, 1o voor de behoefte van 1857 en 2o voor de behoefte van 1857 t/m 1862.

De geheele hoeveelheid wordt berekend op p. m. 700 koijangs van 30 pikolmaten 's jaars.

Postkantoor.

Maandag den 7den dezer zullen postpakketten worden gesloten voor Japan, per Z. M. schroefkorvet *Medusa*, kapitein-luitenant-ter-zee *Fabius*.

De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag aan het postkantoor te Weltevreden tot 5 ure, aan dat in de stad tot 4 ure des avonds worden afgegeven.

Wordt ter kennis van het publiek gebragt dat op Woensdag den 9den dezer postpakketten zullen worden gesloten voor Borneo's WestKust, per stoomschip *Ambon*, gezagvoerder *Hugenholtz*.

De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag aan het postkantoor te Weltevreden tot 5 ure, aan dat in de stad tot 4 ure 's avonds worden bezorgd.

Landmail van Julij.

De directeur der posterijen te Batavia, herinnert belanghebbenden, dat het mailstoomschip in Julij den 11den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Donderdag den 10den Julij aanstaande:

a. des avonds ten 8 ure, voor Europa, Britsch-Indie, China enz., enz.

b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

Vendutien.

Maandag 7 Julij, voor het commissiehuis van *Abeelen*, *Dennison & Co.*, tegen 2 pCt. vendusalaris.

Dingsdag 8 Julij, voor het commissiehuis van *Abeelen*, *Dennison & Co.*, tegen 2 pCt. vendusalaris.

Donderdag 10 Julij, voor een huis op Passar-Pisang, door van *van Slooten*, *Morgan & Co.*

Vrijdag 11 Julij, op het Heemradenplein, à 2 pCt. vendusalaris, door *John Pryce & Co.*

Vertrekkende Personen.

J. K. Hasskarl.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 30 *Junij tot en met den* 3 *Julij* 1856.

JAVA HOTEL. *W. G. Rotgans*, van Passoeroean; — *T. Booth*, van Buitenzorg; — *H. J. Kesler*, van Passoeroean; — *P. Huttman*, van Salem; — *O. T. U. J. Duguenin*, van Buitenzorg; — *M. van Gijsel*, van Amsterdam; — *A. R. List*, van Pasoeroean.

HOTEL WILLEM II. *Prinseveld*, en *van Ark*, van Onrust; — *Abels*, van Buitenzorg.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *G. de Vries*, *J. J. Klein*, en *P. A. Lange*, uit Nederland.

HOTEL. DES INDES. *J. F. C. de Graauw*, Latapie.

MARINE HOTEL. Jhr. *E. de Gijselaar*, van de Reede; — *M. H. Jansen*, *A. D. de Beer*, *J. G. Waller*, van Melbourn; — *J. G. Strobel*, *F. Graeve*, en *J. C. Quartero*, van Herwijnen.

Advertentiën.

Gehuwd:

E. J. H. VAN DER BEEK
met
J. M. GEERLOFS.

ELBURG, 10 *Maart* } 1856.
BATAVIA, 1 *Julij* }
(1543)

Gehuwd:

T. CRONE
met
L. W. THOMASS.

BATAVIA, 28 *Junij* 1856. (1537)

Voorspoedig bevallen van een ZOON, *M. M. C. Pattijn*, *Brouwer*.

BATAVIA, *den* 26 *Junij* 1856. (1531)

Heden beviel zeer voorspoedig van een ZOON *A. J. G. Veerman*, *van Loon*.

BATAVIA, 30 *Junij* 1856. (1514)

Bevallen van eene DOCHTER, *M. F. E. Dahmen*, *Mes*.

SERANG, 1 *Julij* 1856. (1581)

Bevallen van eene DOCHTER, *M. L. van Riet*, *ter Gouw*.

BATAVIA, 4 *Julij* 1856. (1586)

Op 25 Januarij jl. overleed aan boord van het Ned. schip *Willemina & Clara*, ons jongste dochtertje *Julie Charlotte*.

D. SCHUURMAN.
J. C. SCHUURMAN,
(1554) *van der Palm*.
UTRECHT, 7 *Mei* 1856.

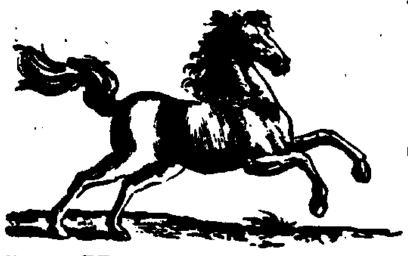

Vendutie van Sandelhout- en Sumbawa Paarden.

Op Maandag en Dingsdag aanstaande zullen de ondergeteekenden op Bazaar Pisang op Vendutie verkoopen:

108 extra fraaije SANDELHOUT PAARDEN,

pas aangebragt per *Aijdroesie*,
waaronder spannen Wagenpaarden en fraaije Rijpaarden.

275 fraaije SUMBAWA PAARDEN,

pas aangebragt per *El Machlaar*,
waaronder Rijpaarden en spannen Wagenpaarden.
Inmiddels te bezigtigen op het plein der Javasche Bank.

(1534) ABEELEN, DENNISON & Co.

Vendutie

op Donderdag 10 Julij 1856,

voor een huis op Passar Pisang naast het huis van den Chinees **Tan Tanla** door *Van Slooten Morgan & Co.*

van Jaconets, Battist, Zakdoeken, Keusen, Sokken, Gordijngoed, Longcloth, Servetgoed, Zijde Japonnen, Chinesche Zijde voor jassen, Geborduurde shawls, Graslinnen, Fijne heeren hemden, Tricots, Satin de laine, Russisch linnen, Parfumerien, Chinesche schilderijen etc. alles daags te voren voor een ieder te bezigtigen. (1585)

Hout-Vendutie

op Vrijdag den 11 Julij 1856,

op het Heemradenplein, à 2 pCt. Vendusalaris,

van eene groote partij Jattiehouten Balken, Duigen, Doodkistplanken, enz. enz.

(1541) JOHN PRYCE & Co.

Vendutie

Op Maandag den 14 Julij 1856,

in een der Recherche Pakhuizen aan de Groote Boom, door *Abeelen*, *Dennison & Co.*, voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan, van

Eene belangrijke partij Bengaalsche en Perzische Tarwe.

2553 zakken Dadels,

beschadigd aangebragt met het Ned. Ind. schip *Athiat Rachman*, kapt. *J. Worthington* van Bushire en Bombay.

(1580)

Vendutie

op Maandag den 14den Julij 1856,

wegens vertrek voor het Woonhuis van Mejufvrouw **Kortman** op Noorwijk tegen over de Wagenverhuurderij van den Heer **Van Boem**:

van 3 span hardloopende Wagenpaarden, Wagens, eene Palanquin enz., enz. benevens een netten en goed geconserveerden inboedel Bloemen in potten, etc. etc.

(1579)

Op Donderdag den 17 Julij 1856

zullen door de ondergeteekenden op publieke vendutie verkocht worden:

5 Aandeelen in de Maatschappij tot Bevordering van Mijn-Ontginningen in Nederlandsch Indië.

(1542) JOHN PRYCE & Co.

De geannonceerde verkooping in de *Java-Bode* van 14 en 18 Junij jl. te Cheribon, zal als nu plaats hebben op Donderdag den 17 Julij aanstaande.

(1571) WALKER BARKEY,
in liquidatie.

ONSCHULDIG EN TOCH NIET ZONDER SCHULD. (*vervolg*.)

Gedurende eenige oogenblikken hoorde Anne Marie niets meer; had Anders het verzoek ingewilligd, had hij zich laten overhalen om aan de zaak geen gevolg te geven? Niettegenstaande zij gaarne wenschte ontslagen te zijn van iemand als Jens, verheugde zij zich innerlijk, dat Anders scheen besloten te hebben, om hem voor den gepleegden diefstal niet te laten achtervolgen. Maar hoe verschrikte zij niet, toen zij vernam, dat haar man met eene doffe, hijgende stem aan Jens den voorslag deed om Svend te betichten van het kwaad, dat door hem zelven was gepleegd, belovende dat hij niet alleen behulpzaam wilde zijn om dezen te doen straffen, maar dat hij daarenboven het voornemen had om hem voor die dienst op eene ruime wijze te beloonen, indien hij daartoe de behulpzame hand wilde leenen. Ten hevigste verschrikt, moest Anne Marie al hare krachten inspannen om hare tegenwoordigheid niet te verraden; hare knieën knikten en zij was genoodzaakt zich aan een der naastbij zijnde voorwerpen vast te houden om niet op den grond neer te zinken. Hare aandoening was te geweldiger, dewijl zij vreesde, dat Jens onmiddelijk tot het snoode plan toetreden en zijn meester in de uitvoering er van behulpzaam zou zijn. Met ingespannen aandacht en vrees tevens zag zij het antwoord op den gedanen voorslag te gemoet; zij bragt het oor nog digter bij den wand, want 't scheen dat haar welzijn, haar leven zou afhangen van 't geen nu stond te volgen. Daar hoorde zij de volgende woorden op een vast beraden toon uitspreken: »Neen, dat gaat niet. Wilt ge dergelijke streken uitvoeren, doe het dan zelf. Ik ben met Svend niet op een goeden voet, maar God zal mij, hoop ik, voor dergelijke schelmstukken bewaren. Nooit zult gij mij er toe overhalen om een eerlijken jongen valsch te betigten!" Op het vernemen van dit antwoord geraakte Anders buiten zich zelven van drift; hij schold, raasde, dreigde zonder ophouden en zijne woede scheen met elken oogenblik toe te nemen, want hij braakte eindelijk een vloed van woorden uit, die zin noch zamenhang meer hadden. Gedurende dezen hoog gerezen twist bleef Jens hem geen antwoord schuldig en niettegenstaande Anders herhaaldelijk gebood, dat Jens zich stil zou houden, sloeg hij deze woorden niet alleen in den wind, maar overlaadde zijn meester met schimp en hoon, dewijl deze, naar hij zeide, bewees nog slechter van hart te zijn dan hij zelf. Dit werkte natuurlijk als olie in het vuur en vermeerderde de woede van Anders, die ten laatste zijn knecht bij de keel greep en hem buiten den stal ter aarde wierp.

»Morgen krijgt ge uw loon, vervloekte dief!" riep Anders hem toe, »je hardnekkigheid zal je eeuwig berouwen! Pak je voort! mijn huis uit!"

Jens stond op, en zonder een woord te spreken, ging hij naar zijne slaapkamer om zijn goed bijeen te pakken. Zoodra hij hiermede gereed was, bond hij alles bijeen, sloeg den bundel op zijne schouders en verliet de hoeve.

Getroffen door 't geen zij had gehoord, was Anne Marie het woonvertrek binnen getreden; nog stond zij tegen den schoorsteenmantel te leunen en was zij in gedachten verzonken, toen Anders met een gelaat, dat van woede bijna onkenbaar was, het vertrek binnenstapte. Zijn eerste woorden waren: »Nu ligt hij daar binnen aan de beurt; ik wil hem niet langer in mijn huis dulden!"

»Anders!" gaf zijne vrouw ten antwoord, toen zij zich naar hem wendde, en hem met bedaardheid in het van toorn gloeijende oog zag. »Anders! ik heb alles gehoord, wat gij aan Jens hebt voorgeslagen. Hebt gij vroeger geloofd en mogen gelooven, dat ik genegenheid voor u koesterde, thans verklaar ik u plegtig, dat zulks van stonden af geheel en al heeft opgehouden. Integendeel, ik veracht je diep!"

»Des te beter," zeide Anders met een grijnslach op het gelaat, »dan kan ik mij eens en voor goed wreken voor al het kwaad en de onaangenaamheid, die ge mij hebt berokkend. Geloof me, ik zal toonen, dat ik heer en meester over je ben. Ga heen en zeg hem, dat hij hier moet komen, ten einde te hooren, 't geen ik te bevelen heb!"

Op Donderdag den 24 Julij 1856, zullen op publieke Vendutie worden verkocht,

Twee nieuw opgebouwde Steenen Pakhuizen staande in de onmiddelijke nabijheid der ladings-plaats te Cheribon, het eene lang 220 voeten en het andere 196 voeten op 81 voeten breedte. Zijnde dezelven inmiddels uit de hand te koop en te bevragen te Cheribon bij

(1572) WALKER BARKEY,
in liquidatie.

TOKO RIJSWIJK

Per Nijverheid hebben de Ondergeteekenden ontvangen:

Puike Boter, Ham, Rookvleesch, Zoetemelksche. Leidsche en Limburger-Kaas, Haring in vaatjes en stopflesschen, Bergsche Anchovis in potten, gerookte en versche Zalm, verschillende soorten van Zuren, Augurken op pekel, Amerikaansch Zuur (Peppers) Koek, Theebanket enz.; Hollandsch Vleesch en Groeten in blikken, Bloemkool in pekel, Rolpens in stopflesschen, Zuurkool, Roode Kool op azijn, Abrikozen au naturel, gedroogde Vruchten, Chocolade, Amandelen en Rozijnen, Smyrnasche Vijgen in vaatjes, Amerikaansch Meel in blik, versche Crackers, Fancy-Beschuit, oude Manilla Sigaren in halve kistjes, Haantjes-, Valk-, Lands-, Fransch-, Engelsch- en Beijersch Bier, Wijnen in soorten, Champagne op ½ flesschen, John Alberty en alhier afgetapte Cognac, verschillende soorten Fransche Blikken, Azijn, Keuken Siroop, Roode Vischjes en Rozen-water: Benevens soorten Glaswerk, Porceleinen Tafel-Serviezen, vergulde-, gebloemde- en witte Thee-Serviezen.

à Contant

Geraffineerde Suiker in manden.

(1561) VAN GENT & Co.

BATAVIA, 5 *Julij* 1856.

Toko Molenvliet.

à Contant verkrijgbaar:

Diverse Dranken, Provisiën, fraai Kinder Speelgoed, Mode-Artikelen, enz. (1570)

Machinerie.

Suiker-Fabriekanten gelieven op te merken, dat de Ondergeteekenden ten allen tijde eene aanzienlijke voorraad **Waarlooze Machineriën** voorhanden hebben.

(1566) PITCAIRN, SYME & Co.

Agenten voor de Low Morr en andere Gieterij Maatschappijën

Parfumeriën

van de Société Hygiénique te Parijs.

Extraits d'Odeurs, Patchouly, Roses des Alpes, Réséda, &c. Savon fin dulcifié, Vinaigre de Toilette, Huile Philocome, etc., enz.

Seltzerwater in ½ kruiken, bij

(1567) TAN TANLA.
Passer Pisang.

Allemansgading,

thans

Toko Molenvliet,

is verplaatst tegenover de brug der Prinsenlaan.

De ondergeteekende beveelt zich bij voortduring aan in de gunst van het geëerde Publiek.

(1569) F. LE DUC.

Chineesch Vuurwerk, Chinesche Kandij Suiker.

(1539) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Amerikaansche Crackers,

Bij

(1538) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Le soussigné a l'honneur de prévenir le public, qu'on trouve toujours chez lui des voitures toutes confectionnées et des harnais complets en cuir et avec garnitures d'Europe. Il se charge aussi des échanges, ainsi que des réparations de voitures et harnachements.

(1523) OUDART.

BATAVIA, *le* 1 *Juillet* 1856.

Evantails Français, Marquises,

Chapeaux de paille, Objets en argent pour cadeaux, Jouets d'enfants, Papeterie de luxe, Broderie Anglaise, Ouvrages commencés, Patrons, Parfumerie Anglaise, Savon, Eau de Cologne, marquée H. S., 3 flacons par caisse, Flacons de poche.

(1515) Chez M. JANET.

à Contant verkrijgbaar: Uitgezochte

Passaroeangsche Aardappelen,

(1529) bij KESSLER & Co.

TE HUUR. Eene Suite, bestaande uit vijf groote Kamers.

Adres

(1563) DESCHAUX,
Gang Chaulan, No. 19.

Voortdurend zijn, tegen behoorlijke zekerheid,

GELDEN IN LEEN te bekomen

bij

(1565) REIJNST & VINJU.

229ste Nederlandsche Staats-Loterij.

Heele en halve Loten voor de twee laatste klassen dezer Loterij zijn nog te bekomen ...

(1555) bij H. M. VAN DORP.

228ste Nederlandsche Staats-Loterij.

Uitgekomen met prijzen beneden de ƒ 100, de nommers 127, 183, 1626, 1662, 1735, 1968, 1303, 1452, 1625, 1679, 1703, 1851, 1871, 1956.

Houders dezer nommers worden verzocht, die ten spoedigste *franco* te willen inzenden, tot ontvangst der daarop verschuldigde gelden.

Loten voor de 229ste Loterij zijn weder te bekomen bij

(1556) H. M. VAN DORP, te Batavia.

Th. A. A. Visscher van Gaasbeek

heeft de eer te berigten, alsdat hij de **Wagen-Verhuurderij** op het Koningsplein, van den heer *Schoon* heeft overgenomen, en beveelt zich in de gunst van het geëerde Publiek. (1553)

De ondergeteekenden hun etablissement met eene **suikerraffinaderij** vergroot hebbende, zullen steeds in voorraad hebben, geraffineerde suiker No. 1 en 2 in manden van 30 en 40 ℔, brooden van 10 ℔ en witte poedersuiker per ℔.

(1582) LEROUX & Co.

Loge de Ster in het Oosten.

Aan de Ordeleden wordt bekend gemaakt, dat het **FEEST van St. JAN**, zal gevierd worden op Zaturdag den 12den dezer, des avonds ten zeven ure, in het lokaal der Loge, te Weltevreden, en worden zij daartoe geregtigden uitgenoodigd, dit Feest met hunne tegenwoordigheid te willen vereeren.

Namens de Loge voornoemd,
De 1ste Secretaris,
(1564) KELLER.

BATAVIA, 4 *Julij* 1856.

De ondergeteekenden hebben de eer te berigten, dat zij van heden af de **TOKO RIJSWIJK** van de heeren *Vaupel & Co.* hebben overgenomen; zullende steeds trachten ruim voorzien te zijn van Dranken en Provisiën van superieure kwaliteit, benevens verdere huishoudelijke benoodigdheden, weshalve zij zich ... deze aan het geëerde publiek aanbevelen.

(1532) VAN GENT & Co.

BATAVIA, 1 *Julij* 1856.

Mr. *D. F. A. Bauduin* has been admitted a partner in our firm from this day.

(1517) DüMMLER & Co.

BATAVIA, *Julij* 1st 1856.

De heer *D. F. A. Bauduin* is heden als deelgenoot in onze firma opgetreden.

(1516) DüMMLER & Co.

BATAVIA, 1 *Julij* 1856.

Hartelijke groeten van *S.* aan *P.* Het bevalt hem dag aan dag beter te ..... en hij hoopt spoedig berigt te ontvangen.

(1535)

Lees Hier.

Door **LANGE & Co.** te Batavia zijn alom verzonden de Inteekeningslijsten op een werk, genaamd:

REPERTORIUM

op de

STAATSBLADEN VAN NED. INDIË

van 1816—1855,

of

het Staatsblad van Nederlandsch Indië, in systematische orde, onder hoofden gebragt en verrijkt met eene uitvoerige en gemakkelijke lijst van de vervallen en gewijzigde Staatsbladen;

door

Mr. L. J. A. TOLLENS,

Adviserend Advocaat en Candidaat Notaris te Batavia.

Dit werk zal, in deszelfs geheel, in één deel, worden uitgegeven, beslaande p. m. 60 vellen drukss, in groot 4º formaat, gedrukt op half blad, als de wetboeken van *van Hasselt*, opdat ieder bezitter de jaarlijksche uitgeven verschijnende kunne bijvoegen.

De prijs zal den Inteekenaren worden berekend op ƒ 15 te Batavia en, vrachtvrij per post, op ƒ 18 voor Java en Buitenbezittingen, zullende het bedrag in ... aan de uitgevers, bij de ontvangst, moeten worden overgemaakt.

De Inteekening blijft bij alle boekhandelaren op Java opengesteld tot den 1 Augustus 1856, na welk tijdstip de prijs onherroepelijk met 25 pCt. wordt verhoogd.

Het uitvoerig Prospectus is, bij *Lange & Co.* gratis, op franco aanvrage, te verkrijgen.

(1418)

Anne Marie verliet het vertrek en Svend geroepen hebbende, vatte zij hem bij de hand en trad op die wijze het vertrek binnen, waar Anders zich bevond.

Op het zien van Svend, geraakte hij op nieuw in woede ontstoken. Onder het uiten van allerlei scheldwoorden, beval hij hem de hoeve onmiddellijk te verlaten en nimmer een voet over zijn drempel te zetten, want, zeide hij met vreesselijke gebaren, »waagt ge het hier in mijn huis te verblijven, totdat ik heden avond uit de herberg kom, dan bezweer ik, dat ik u en haar," op zijn vrouw wijzende, »beide zal dooden." Eindelijk niet meer wetende wat hij zou zeggen, om Svend te beschimpen en te honen, schold hij hem uit voor een dief en medepligtige van Jens.

Schijnbaar onverschillig had Svend al de schimpredenen aangehoord, maar toen hij hem het woord dief toesnauwde, trad hij naar Anders toe, hief zijne vuist op, als wilde hij hem voor die beleediging op de verdiende wijze straffen. Doch nu kwam Anne Marie tusschen beide, vatte hem bij de hand en fluisterde hem in de hevigste ontroering te gemoet: »geduld, geduld, beste vriend!"

Op die wijze eenigzins tot bedaardheid gebragt zijnde, wist Anne Marie hem eindelijk te overreden om zich te verwijderen en naar zijne kamer te gaan. Hier gekomen, zettede hij zich op den rand van het bed neder, hij viel voorover en bedekte zijn gelaat met beide handen. De hevigste hartstogten bekampten elkander in zijn gemoed, maar geen geluid, geene beweging, verrieden 't geen er in zijn binnenste omging."

Eensklaps werd de deur geopend en Anne Marie trad met een licht in het vertrek. Zij naderde Svend en legde de hand op zijn schouder. »Hebt gij 't gehoord: Svend," zeide zij met eene stem, die hij nauwelijks herkende en hem eene huivering over de leden joeg; »hebt gij 't gehoord, indien hij ons bij zijn terugkeer van het dorp hier aantreft, dan zal hij ons dooden? Waarom zouden wij hem niet voorkomen?" —— »O, Anne Marie!" zeide Svend, en hij hief de handen ten hemel. — »Wat!" voer zij met hevigheid voort, »Wat! wilt gij mij aan de zijde van dien booswicht nog langer een ellendig leven laten voortslepen! Wilt gij, dat ik mijne jeugd, mijne beste levensjaren zal verkwijnen in het bijzijn van den schurk, die mij, in plaats van in zijne woning te ontvangen, in een akeligen kerker opsluit om mij te pijnigen, te kwellen, een langzamen dood te doen sterven, ten einde aan zijn haat, aan zijn wraakgierigheid voldoening te geven?"

Smeekend hief Svend de oogen opwaarts en met liefdevolle blikken zag hij Anne Marie aan. »O, God!" zij mij genadig!" riep hij uit. »Gij weet het, indien ik haar kon redden, gewillig gaf ik daarvoor mijn leven! Maar Anne Marie," dus ging hij voort, »hetgeen ons overkomt, moet gedeeltelijk alshans aan ons zelven worden geweten!" — »Goed gesproken! gij zijt een waardig mensch!" gaf Anne Marie hem ten antwoord, terwijl een spotachtig lagchen hare gelaatstrekken erger ontstelde, »hij schold u uit voor een dief, heeler, is dit ook eigen schuld? Welligt zijt ge werkelijk een dief, dewijl ge de vlek, die hij op u wierp, zoo geduldig verdraagt!"

»Neen! bij al wat heilig is, neen!" riep Svend in de hevigste vervoering uit. »Gij hebt eene stem in mijn binnenste gewekt, die wraak roept. Zij heerscht over al de aandoeningen mijner ziel. Weg met de gevoelens die mij vroeger aanmaanden om geduldig te lijden, te verdragen, hoon en smaad met trouw en pligtsbetrachting te vergelden. Weg met die lafhartigheid! Wraak over den booswicht! Uwe vernedering, mijne vergramdheid gewroken worden! Zijn bloed zal de smet afwasschen, die hij op ons heeft geworpen. Het mes, dat ik hier in de hand heb, zal aan zijne zwarte ziel den weg banen ter hel!"

»Neen, Svend! uwe driften vervoeren u. Ziet gij niet in, dat gij u zelven, dat gij mij daardoor onherroepelijk ongelukkig maakt? Wat zal het tot zijn van heeft, zich op deze wijze wreekt? Leen het oor aan mijne woorden," sprak zij met doffen toon, en de hevige aandoeningen, die zij met geweld beheerschte, scheenen haar dreigden te verstikken; hadden haar gelaat misvormd, deden hare oogen fonkelen van een woest, onheilspellend

Théatre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.

Avec l'autorisation de M. le Résident de Batavia.

Cinquième représentation du deuxième mois de l'abonnement de la deuxième année.

Lundi, 7 Juillet 1856.

Les quatre premiers actes de

LA JUIVE.

DANSE.

INCESSAMMENT

au bénéfice de **Mr. LAMBERT**, régisseur.

JÉRUSALEM,

Le Spectacle commencera à **Sept heures précises.** (1568)

BOEKHANDEL LANGE & CO.

Wordt afgeleverd aan Heeren inteekenaren de eerste aflevering van

Bilderdijks Dichtwerken.

De inteekening blijft voortdurend opengesteld.

(1583)

BOEKHANDEL LANGE & CO.

Ontvangen belangrijke partijen Propatria en Mediaanpapieren, zware en ligtere soorten Post- en Billetpapier, Kardoespapier, goede Penneschachten, Zwanen Pennen, beste Stalen Pennen, Inktkokers, Inkten, Ouwels, Lak en Speelkaarten. (1584)

Van Haren Noman & Kolff,

te Batavia.

Ontvangen:

een factuur Engelsch Post- en Billetpapier en *Enveloppes, Stephens*- en *Perryâs Inkten, Linnen Enveloppes, Tinnen Bureau Inktkokers Victoria Inkstands, Letter Cleps, Brievenhouders, Pennen vegers, Everpointed Pencils, Decalquer linnen* en *Decalqueer papier*. Voorts: *Dispatch boxes* of Reisdoozen, supra Engelsche *Scheer- en Toiletdoozen, Cowwan's Canton Aanzetriemen, Elastieke Ringen* om recepissen en offiële stukken zaam te binden, *Opisometers, Geldlaadjes* met Engelsche sloten, *Brievenbussen* en vele Engelsche artikelen meer. (1508)

Diamant-Pennen

in groot assortiment, waaronder met fraai bewerkte Ivoren en Perlamoeren houders, geschikt voor cadeaux, ontvangen bij

(1509) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

FRAAIJE VERGULDE LIJSTEN,

met ornamenten, **fraai Wit Glas en toebehooren** uit Europa ontvangen door

(1559) H. M. VAN DORP,

BATAVIA, 28 *Junij* 1856.

Boekhandel
van Haren Noman & Kolff.

De Bonne Fons, compleet handboek der manoeuvres met zeilschepen *f* 6.
Paddington, handboek der stormen *f* 10.
Wagner, de scheikunde volgens het nieuwste standpunt der wetenschap *f* 7.
Oesterlein, handboek der algemeene en bijzondere gezondheidsleer *f* 12.
Roser, heelkundig-ontleedkundig vade-mecum.
Het Metalen Kruis, naam- en ranglijst der leden en afdeelingen *f* 4.
Mr. W. van de Poll, beschrijving van de watervloed in 1855, met plaat van Alexander V. H. *f* 3. (1510)

Cowvan's Razor Sharpener à *f* 10.
Fijne Engelsche Scheermessen,
per paar *f* 20 à *f* 25.

Te bekomen bij

(1557) H. M. VAN DORP, te Batavia.

JAVA-BODE.

H. H. Inteekenaren op bovengemeld Blad, die geneigd zijn met hun abonnement voor het tweede halfjaar 1856 voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor **Franco** toe te zenden, ten einde geene vertraging in de ontvangst te ondervinden en de Uitgever in staat gesteld moge worden, de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het tweede halfjaar:

voor Batavia	*f* 12.50,
» Java	» 15.—.
» de Buitenbezittingen	» 17.50.
» Nederland	» 22.50.

Brieven *franco* aan

den Administrateur van dat Blad,

(1558) H. M. VAN DORP.

☞ De Inteekening en Storting voor dat Blad kan ook geschieden bij *van Haren Noman, Kolff & Co.* te Samarang en *E. Fuhri* te Soerabaya.

Nieuwe Duitsche Geneeskundige Werken.

Oesterlen, Handbuch der Heilmittellehre, 6e. aufl. 1856. *f* 18.—
Lazari, die Pirenäen-Bäder in Frankreich. 1856. *f* 8.—
Meijer, Lehrbuch der physiologischen Anatomie des Menschen, met 235 Holzschnitte. 1856. *f* 12.—
Foerster, Handbuch der allgemeinen pathologischen Anatomie. 1855. *f* 8.—
Kissel, Handbuch der physiologischen Arzneywerkungslehre. 1856. *f* 10.—
Duvernoy, das Fieber, sein Wesen und seine Behandlung. 1856. *f* 7.—
Kurzak, Lehrbuch der Receptirkunde, mit 24 in den Text eingedruchte Holzschnitte. 1855. *f* 8.—
Neumann, das Muskelleben des Menschen in Beziehung auf Heilgymnastik und Turnen. 1855. *f* 6.—
Friedrich, Handbuch der Gerechtsärztlichen Praxis, 2 bande, 2e ausg. 1855. *f* 20. -

goed ingebonden te bekomen bij

(1573) H. M. VAN DORP, te *Batavia.*

Extra fijne vergulde Speelkaarten,

in doosjes van 2 spel, zeer duurzaam in het gebruik, per doosje *f* 3.—, per dozijn *f* 15.—.

Idem, idem, per dozijn à *f* 10.—.

Fraai wit Postpapier, (papier d'Angoulème) ontvangen door

(1533) H. M. VAN DORP.

BATAVIA, 2 *Julij* 1856.

Voor Vracht en Passage naar Padang

wordt aangeboden de Ned. Ind. bark **Hamadany**.

Adres

(1562) D. N. BUIJS & Co.

BATAVIA, 2 *Julij* 1856.

Het Vertrek der Stoomboot **LANGAN LAMONGAN**, is bepaald als volgt:

Van Batavia naar Samarang
op den 5, 15 en 25 van iedere maand, en
Van Samarang naar Batavia
op den 10, 20 en 30 van iedere maand.

Nadere inlichtingen te bekomen bij

(1560) MACLAINE, WATSON & Co.

Naar Samarang en Soerabaya.

Het vertrek van het Stoomschip **Banda**, naar opgemelde plaatsen, is bepaald op den 12den dezer, des morgens ten 8 ure.

Voor Vracht en Passage adressere men zich bij

(1574) W. CORES DE VRIES.

BATAVIA, 5 *Julij* 1856.

Voor Passage naar Soerabaya

wordt aangeboden, het Nederl. schip **BOMMELERWAARD**, kapt. *J. H. A. Loos*, om tegen den 6den dezer derwaarts te vertrekken.

Adres bij den gezagvoerder in het Hotel der Nederlanden en alhier bij de Agenten

(1548) G. SUERMONDT & Co.

Naar Soerabaya

Wordt passage aangeboden met het Ned. schip **MARIA ELISABETH MARGARETHA**, Kapt. **F. C. Banditz**, om in het laatst dezer week derwaarts te vertekken.

Nadere informatien zijn te bekomen bij den Gezagvoerder in het Hotel der Nederlanden, en bij

(1527) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 1 *Julij* 1856.

Met het Ned. schip **BELLATRIX**, Kapt. **P. A. Sandberg**, wordt passage naar Samarang aangeboden, zullende dien bodem den 7 dezer van hier vertrekken.

Adres bij den Gezagvoerder in het Marine Hotel, en de Agenten

(1547) G. SUERMONDT & Co.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het Ned. barkschip **Kaap Hoorn**, kapt. *L. J. Dik*. Genoemden bodem zal tegen het laatste gedeelte der maand Julij van hier vertrekken.

Nadere informatiën te bekomen bij de Heeren *Dorrepaal & Co.* te Samarang, of alhier bij

de Agenten,

(1578) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het snelzeilend Nederl. schip **BELLATRIX** kapitein *P. A. Sandberg*, voerende eenen geëxamineerden docter en uitmuntend ingerigt voor den overvoer van passagiers, zullende dien bodem vermoedelijk tegen het laatst van Julij van hier vertrekken.

Deze gelegenheid is vooral aantebevelen tot den overvoer van kinderen daar de echtgenoote van den kapitein zich gaarne met derzelver verzorging zal willen belasten.

Nadere informatien te bekomen bij de heeren *Dorrepaal & Co.* en den Gezagvoerder te Samarang, en alhier bij de Agenten

(1552) G. SUERMONDT & Co.

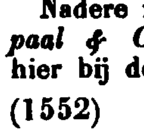

Passage naar Nederland

Vermoedelijk zal tegen het laatst gedeelte der maand Junij van Soerabaya naar Amsterdam vertrekken het extra snelzeilend en tot den overvoer van passagiers bijzonder goed ingerigt Ned. barkschip **Waalstroom**, kapt. *P. W. B. Melling*.

Voor nadere informatien gelieve men zich te vervoegen bij den gezagvoerder in het Marine Hotel, de heeren *J. F. van Leeuwen & Co.* te Soerabaya of bij de agenten

(1575) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

lend voor. »Hoor naar mijne woorden. Neem wraak, maar niet op die wijze. Ga den weg op, dien Anders moet nemen bij zijn terugkeer uit het dorp. Gij kent het moeras, waarlangs het voetpad loopt. Wacht daar zijne terugkomst af. Een slag, een stoot zijn voldoende om hem in den modderpoel te storten, en geen menschelijke magt is in staat om hem te redden!"

Terwijl zij deze vreesselijke woorden sprak, had zij de hand op den schouder van Svend gelegd. Zij verkeerden beide in een onnatuurlijken toestand; de nabijheid van het gemeenschappelijke gevaar had een buitengewonen invloed op hunne gemoedstemming; de haat tegen Anders had zich lucht gegeven en nu ontwaakte met niet minder kracht een teederder hartstogt; hunne harten ontlastten zich gelijktijdig en de wederzijdsche liefde, die tot heden zorgvuldig was verborgen geworden sedert het huwelijk van Anne Marie, openbaarde zich met onweerstaanbare hevigheid.

»O!" zeide Anne Marie, »voortdurend met u te zijn, al ware het in deze kleine kamer, zonder eenig ander middel van bestaan, dan 't geen wij door onzen handenarbeid ons konden verschaffen, welk eene zaligheid zou dat zijn? Welk een geluk zou ons beschoren wezen, indien deze innigste wensch onzer harten ware vervuld!"

»Hadt ge vroeger er zoo over gedacht," hernam Svend, »dan zouden wij een ongestoord geluk hebben gesmaakt."

Hij loosde een diepen zucht, terwijl hij deze woorden sprak, doch wendde eindelijk zijne blikken vol verrukking naar Anne Marie, die baren arm om zijnen schouder had geslagen, en het hoofd langzamerhand voorover boog en het eindelijk op zijne borst liet zinken. Svend omarmde nu ook zijne dierbare Anne Marie en gedurende geruimen tijd bleven zij verzonken in het naamloos geluk, dat zij nu smaakten.

Eensklaps ontwaakte Svend uit dezen liefelijken droom; het schijnt hem toe, dat hij het geluid van naderende stemmen hoort. De herinnering aan het tooneel, dat wij straks met enkele woorden hebben geschetst, rijst bliksemsnel op in zijne ziel. »Daar komt hij," roept hij uit, »daar komt hij om ons te honen, welligt met het doel om ons te dooden! Rigt u op, Anne Marie!"

Tot in het binnenste harer ziel ontroerd, rigt zij zich op; met hevigheid klemt zij zich aan hem vast. »Bescherm mij Svend!" roept zij in vervoering uit. »Verdedig mij! Laat mij niet in de magt van dien booswicht!"

Door deze angstkreten ontwaken de booze neigingen in de ziel van den vroeger zoo goedhartigen, geduldigen Svend. Hij drukt Anne Marie in geestvervoering aan zijn zwoegende borst. »Vaarwel, dierbare!" roept hij uit, »binnen weinige oogenblikken zult gij gewroken zijn! God is onze getuige, dat zulk een leed niet langer is te dulden!"

Hoe opgewonden Svend ook ware, het scheen dat het gesprokene een diepen indruk op beide personen maakte, want de toon, waarop hij de laatste woorden uitsprak, deed hem eensklaps bedaarder worden, en zijne stem was eindelijk in een zacht gefluister overgegaan. Anne Marie hief de oogen op en zag hem vol ontzetting aan. Weenend wierp zij zich in zijne armen. »O, beste Svend!" riep zij bevend uit, »welligt wacht mij een leven vol kwelling en verdriet; welligt zal ik gedoemd worden dit lijden te dragen, totdat de onderdom mij onverschillig heeft gemaakt voor de vreugde, die het aanzijn ons biedt; maar onderwerpen wij ons met lijdzaamheid. Thans kunnen wij elkander, thans kunnen wij ieder nog zonder schroom in de oogen zien. God heeft ons tot heden in Zijne genadige bescherming genomen. Laat ons zorg dragen, dat wij elkander te eeniger tijd kunnen wederzien, zonder te blozen over ons gedrag! Vaarwel, mijn Svend! vaarwel! dat wij ons hiernamaals in Gods nabijheid ontmoeten! Ik ga naar mijne kamer; blijf gij hier tot morgen ochtend en vertrek op den helderen dag, niet in den nacht, zoo als Anders heeft verlangd, want wij hebben ons voor niets te schamen!"

(*Wordt vervolgd.*)

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het extra goed zeilend en tot den overvoer van passagiers uitmuntend ingerigt Nederl. barkschip **Brouwershaven**, kapt. *J. H. Ruhaak*, om tegen het laatste gedeelte der maand Julij van hier te vertrekken. Nadere informatien te bekomen alhier bij

de Agenten,

(1577) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

Passage naar Nederland

word aangeboden met het nieuw gebouwd, extra snelzeilend en tot den overvoer van passagiers bijzonder goed ingerigt Ned. barkschip **Twee Cornelissen**, kapt. *J. C. Kreye*, tegen de helft der maand Junij e. k. vertrekkende.

Voor nadere informatien gelieve men zich te vervoegen bij den gezagvoerder in het Java Hotel, de heeren *J. F. van Leeuwen & Co.* te Soerabaya of bij de agenten

(1576) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

Naar Nederland

Wordt passage aangeboden met het Ned. Fregatschip **BROEDERTROUW**, Kapt. **A. J. B. Hordijk**, om tegen het laatst dezer maand direct van hier te vertrekken.

Nadere informatien bij den Gezagvoerder, en te Samarang en hier bij de Agenten

(1524) B. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 1 *Julij* 1856.

Naar Nederland

Wordt passage aangeboden met het Ned. schip **WILHELMINA LUCIA**, Kapt. **J. P. Carst**, thans liggende te Soerabaya.

Nadere informatien zijn te bekomen, te Soerabaya bij de Heeren *Fraser Eaton & Co.*, en hier bij de Agenten

(1525) B. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 1 *Julij* 1856.

Naar Nederland

Met het Snelzeilend Nieuwgebouwd Ned. Fregatschip **MARIA ELISABETH MARGARETHA**, gevoerd door Kapt. **F. C. Bauditz**, wordt passage naar Nederland aangeboden. Deze bodem welke deszelfs eerste reis doet is allerkeurigst ingerigt, en biedt voor passagiers alle mogelijke geriefelijkheden aan. Het vertrek van dit schip zal waarschijnlijk medio Augustus direct van hier plaats hebben.

Nadere informatien te bekomen bij den Gezagvoerder, en de firma *W. Cores de Vries* te Soerabaya, en hier bij de Agenten

(1528) B. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 1 *Julij* 1856.

Passage naar Nederland

Wordt aangeboden met het Ned. schip **NEPTUNUS**, Kapt. **P. Schuurman**, thans liggende te Soerabaya.

Nadere informatien zijn te bekomen, te Soerabaya bij den Gezagvoerder, en de Heeren *Fraser Eaton & Co.* en hier bij de Agenten

(1526) B. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 1 *Julij* 1856.

BATAVIA.

Wij kunnen weder met genoegen berigten, dat de gezondheidstoestand van Zijne Excellentie zoodanig verbeterd is, dat Hoogstderzelver herstelling als zeker kan beschouwd worden.

— Van goeder hand vernemen wij eene tijding, voor wier echtheid wij durven instaan, en die helaas! het onderwijs in Ned. Indië een gevoeligen, zoo niet onherstelbaren slag dreigt toe te brengen. Die tijding treft te dieper, daar zij ten eenemale onverwacht is en wij ons nog kortelings, door de aankondiging van den heer Dr. A. L. Gastmann, directeur van het instituut te Herwijnen, mogten vleijen, dat het onderwijs op Java, op eenen vasten en uitmuntenden voet, zoude gevestigd worden.

De heer Dr. A. L. Gastmann toch ziet zich genoodzaakt, ten gevolge eener ernstige ziekte van zijne echtgenoote, door het langdurig verblijf in de berglanden veroorzaakt, naar Nederland te vertrekken, en het gevolg daarvan zal voorzeker het geheel in duigen vallen van deze hoogst nuttige en op Java eenige inrigting wezen.

Groot voorzeker zal de teleurstelling van alle ouders zijn, want wat toch zal hun te doen staan met hunne aldaar onderwijs genietende kinderen?

Wie is er op Java, die de vereischte kundigheden bezit en zich geroepen gevoelt de, door den ijverigen directeur, Dr. Gastmann, ledig te laten plaats in te nemen?

Helaas! de ondervinding leert het ons, tot onze groote schade, op nieuw, dat hier in Ned. Indië zelden iets goeds, iets groots in stand blijven kan.

Mogt het verlichte bestuur, hetwelk thans aan het hoofd dezer gewesten staat, mogt een ieder, wien het onderwijs en eene zedelijke opvoeding ter harte gaat, alle pogingen inspannen, om de ontstane leemte zoo mogelijk te herstellen, opdat niet ieder ouder zich genoodzaakt zie, met opoffering van dikwijls hunne middelen te bovengaande kosten en met bloedend harte, zijne lievelingen, op jeugdigen en nog zoo zeer zorg vereischenden leeftijd, over den verren oceaan weg te zenden, om ze terug te erlangen als....... doch de uitslag is alleen Gode bekend!

— Op den 1sten Julij kwam alhier ter reede aan, het Amerikaansch koopvaardijschip *Cynthia*, kapt. C. Barblet, aan boord hebbende de bemanning van een Engelsch koopvaardijschip, *China* genaamd, gezagvoerder Aljers. De laatstgenoemde bodem, komende van Manilla, geladen met Suiker en bestemd naar Londen, had in den nacht van den 29sten Junij, op een rif nabij de Duizend eilanden gestooten en was daarop gestrand. Te vergeefs poogde men het schip weder vlot te krijgen; spoedig sloeg het over zijde en zonk, waardoor de equipage, 27 man sterk, zich in de noodzakelijkheid bevond, dien in hoopeloozen toestand verkeerende bodem aan deszelfs lot over te laten en te trachten zich te redden. Zij deed zulks in den voormiddag van den 30sten Junij in twee sloepen, die door het voorbij zeilend schip werden gezien. Met de meeste bereidwilligheid nam kapt. Barblet de schipbreukelingen over en bragt ze behouden alhier aan.

Op den 2den dezer zijn zij, volgens de *Javasche Courant* van heden, aan het ter reede alhier liggende wachtschip overgegeven en men vindt omtrent die bemanning nog het volgende in dat blad vermeld:

»Onder deze schipbreukelingen bevonden zich een opperstuurman, *Willem Witters*, een zeilmaker en drie matrozen, afkomstig van het Nederlandsch koopvaardijschip *Johanna Maria*, hetwelk, luidens het verhaal van den opperstuurman, den 28sten Maart jl. in de Solo-zee, hebbende de *Withe Roquis*, naar gissing, op $1\frac{1}{2}$ mijl afstand, op een rif had gestooten en gezonken was, waarbij de gezagvoerder *J. de Jong* zijn dood in de golven vond. De opperstuurman en de bemanning, bestaande uit 14 man, hadden zich in twee sloepen begeven en waren, na negen dagen, aangeland op Point Maria, eiland Mindanao, ten einde zich van water te voorzien."

»Aldaar werden zij door zeeroovers van alles beroofd, als slaven naar het binnenland gevoerd en terstond aan den arbeid gezet. Weldra mogt het hun echter gelukken, zich voor de waarde van 2000 Spaansche matten uit deze slavernij te zien losgekocht en Samboeangan, de hoofdplaats van Mindanao, te bereiken. Gedurende hun verblijf van zeven dagen alhier, genoten zij, zoowel van den gouverneur als van vele particulieren, de meeste gastvrijheid en werden zij tevens van de hoogst benoodigde kleedingstukken voorzien. Van Samboeangan werden zij, met het Spaansch oorlogstoomschip Magalanus, naar Manilla gevoerd, na aankomst aldaar nog elf dagen op het stoomschip verpleegd, en eenigen hunner naar het hospitaal gezonden, terwijl de opperstuurman zich als tweede stuurman met de vier mindere schepelingen op de *China* engageerden."

Naar wij nog vernemen is er, in de societeit de Vereeniging, eene inteekening-lijst nedergelegd ten behoeve van dien tweemaal schipbreuk geleden hebbenden stuurman W. Witters. Reeds is door eenige leden van den handelstand, scheepskapiteins en particulieren, daarop voor ruim *f* 500.— ingeteekend en bij de bekende zucht van Bataviaasch ingezetenen, om ongelukkigen te gemoet te komen, twijfelen wij niet of die inteekening, waartoe in dat gebouw steeds de gelege[illegible] hooger stijgen.

Nader berigt omtrent

BAHINET, alias SAOEDIN,

den Opligter.

In No. 50 van ons blad gaven wij een verhaal der opligterijen door bovengenoemden persoon gepleegd. In hetzelve komt voor, dat hij op den 4 November, namens den djaksa van Buitenzorg, van den chinees Tan Kangsoei te Batavia een schimmel, behoorlijk gezadeld, met eene karwats, geleend had, daarop gesprongen en met het dier doorgegaan was, zonder dat wij wisten waar beiden teregt gekomen waren.

Dienaangaande kunnen wij onzen lezers nu nog het volgende uit eene echte bron, ons door eene welwillende hand medegedeeld, geput, mededeelen.

Goed, op Javaansche wijze, als een Inlandsch hoofd gekleed, was Saoedin op een valschen pas en te paard (zeer waarschijnlijk dat van genoemden chinees) in de maand November 1855 de residentie Preanger Regentschappen doorgetrokken.

Te Bandong komende, had hij, op vertoon van een valsch bewijs van verkoop, paard en zadel voor eene som van *f* 100 verkocht, vervolgens den titel van *Radhen Soema Hardja* aangenomen en zijne reis tot Samarang voortgezet. Daar werd hij echter, op een aangifte van een Inlandschen politie-beambte, die hem, ten gevolge van eene, van den assistent-resident van Buitenzorg bekomen, kennisgave, omtrent den door Saoedin gepleegden diefstal en zijne vlugt naar de residentie Preanger Regentschappen, achtervolgd had, in hechtenis genomen. Onder behoorlijk geleide naar Bandong opgezonden, ten einde het onderzoek omtrent den verkoop van het paard in zijne tegenwoordigheid te kunnen instellen, wist hij onderweg in het bosch van Soeba, onder Pekalongan, te ontsnappen. Vervolgens kwam hij te paard aan den poststation Pedawettan (Pekalongan) en daar dit dier hem door afmatting niet verder kon dragen, eischte en verkreeg Saoedin, op zijn beweren, dat hij door den resident van Pekalongan was afgezonden, om een dief, die een horologie van dien hoofdambtenaar had gestolen, te achterhalen, een gouvernements postpaard, waarmede hij goed en wel te Tagal aankwam.

Daar werd hij echter weder gevat en door den Resident, onder streng geleide en in ijzeren handboeijen gesloten, verder naar Bandong doorgezonden, doch op die reis ontvlugtte hij in het Cheribonsche op nieuw op eene onverklaarbare wijze. Dit had plaats in de maand Februarij j.l. en sedert was Saoedin, in weerwil van al de naar hem gedane nasporingen, verdwenen, totdat hij nu onlangs te Batavia werd opgevat.

Door dezelfde welwillendheid, welke ons de bovenstaande berigten deed toekomen, werden wij in de gelegenheid gesteld Bahinet, alias Saoedin, alias Radhen Soema Hardja, in de gevangenis alhier te ontmoeten. Zijne gestalte is middelmatig en slank, eer klein dan groot te noemen. Hoezeer goed gespierd, is hij niet zeer gezet en zijne huidkleur, sedert hij zich in de gevangenis bevindt, bezaaid met ligt gele vlekken (pano kumbang), niet zeer donker. Zijn gelaat is meer langwerpig dan rond, het voorhoofd eenigzins breed, ge lijk ook de jukboogen. Zijne, door vrij zware wenkbraauwen overschaduwde *zeer* kleine oogen liggen di in het hoofd. Wanneer hij aangesproken wordt, sla hij de bovenste oogleden neer en sluit de oogen bij geheel, doch het gesprek voortgezet wordende, op hij ze van lieverlede, en dan ontwaart men iets schalks en tevens gluipends in die oogen, waarvan de indr moeijelijk te beschrijven valt, doch niet voor h inneemt. Zijn neus, aan den wortel tusschen de oog diep ingedrukt, is mede niet groot, loopt breed uit m opene neusvleugels en eenigzins gebogen aan het eind Een ligt kneveltje (koemis tali ajer), natuurlijk zwa bedekt de bovenlip, die even als de onderlip niet ze dik is. Opent hij de lippen, dan ziet men twee rij schoone, regelmatige witte tanden, daar hij niet ve slaafd is aan het gebruik van sirih. Het onderste ge deelte zijns gelaats loopt weder eenigzins breed ui en zijne kin is meer plat dan rond. Hij is schier baa deloos. Zijne handen, maar vooral zijne voeten zij voor een Inlander bijzonder klein en net gevormd.

Zijn geheele voorkomen maakt geen ongunstigen in druk, die verhoogd wordt door eene bescheidene e gemakkelijke wijze van spreken, doch tevens getemper door de hierboven vermelde beweging en uitdrukkin zijner oogen. Dat voorkomen draagt echter het ken teeken, dat hij tot den gegoeden, zoo niet aristocrati schen stand der Javanen behoort en moet, bij eene net te kleeding, dien stand meestal eigen, nog meer doorstralen.

Uit zijnen mond vernamen wij nog het volgende:

Zijn werkelijke naam is Bahinet; hij is te Japara geboren, 26 jaren oud en zoon van Radhen Terto Kosoemo, thans schrijver bij den regent van Djawana, van wien hij het schrijven met Nederduitsche karacters heeft geleerd. Tot zijn 21ste jaar hield hij zich dan eens aldaar, dan weder te Japara of wel te Pattie op, tot dat hij zijne eerste misdaden pleegde (zie *Java Bode* No. 50), tot 5 jaren dwangarbeid *buiten* den ketting veroordeeld, en naar zijne strafplaats, Batavia, overgevoerd werd. Hier kostte het hem weinig moeite te ontsnappen, waarna hij zich naar Buitenzorg begaf, en onder den naam van Saoedin in dienst trad bij den Demang van Parong, wiens vertrouwen hij door zijn goed voorkomen en voor een Inlander vlugge pen spoedig wist te verwerven. Hij huwde aldaar met eene zuster van een voornaam policiehoofd, en had zelfs het vooruitzigt en de toezegging, om, bij voorkomende gelegenheid in een goeden rang bij de policie te Buitenzorg werkzaam gesteld te worden, toen hij ook daar, na twee en een half jaar verblijf, de in No. 50 van ons blad vermelde opligterij pleegde en de vlugt moest nemen. Met een valschen pas begaf hij zich naar Samarang, en meldde zich daar bij den heer K.... aan als den zwager van eene van diens huisgenooten. Zijne bewering baarde groote verwondering, daar zij wie het aanging, zoo als zij zeide, nooit eene zuster gehad had. Doch Bahinet wist het zoo te bedisselen en zijn voorgeven uit te leggen, dat men daaraan eindelijk geloof sloeg en hij daar ten huize verbleef. Na eenigen tijd [illegible] pas als Inlandsch bediende van den heer K...., te Batavia aan, de complimenten en een trommel beschuit van gemelden heer aan diens zwager, den heer B...., overbrengende. Op de vraag of hij geen brief medebragt, antwoordde hij vlug weg, dat zijn meester hem gezegd had, dat dit niet behoefde, dewijl hij zelf spoedig te Batavia zou komen en hij (Saoedin) slechts op zijne komst ten huize van den heer B.... had te wachten. Hij bleef daar dan ook gedurende twee maanden, niets doende en zelden uitgaande, tot dat hij zijn verlangen te kennen gaf om zich voor korten tijd naar Buitenzorg te begeven, dewijl zijn meester toch nog niet opdaagde. Hij deed dit en stond op zijn pas weder bekend als Inlandsch bediende van den heer K...., doch werd te Buitenzorg herkend, in hechtenis genomen, tot zes jaren dwangarbeid *in* den ketting (strafplaats Onrust) veroordeeld en naar Batavia terug gevoerd. Hier kwam het (zoo als wij reeds vroeger meldden) aan het daglicht, dat Bahinet en Saoedin dezelfde persoon was, en werd hij, alvorens naar Onrust te worden overgevoerd, in den houtzaagmolen werkzaam gesteld. Een onbewaakt oogenblik gedurende het werken benuttigende, ontsnapte hij weder en wist zich van zijnen halsband (waar en hoe wilde hij niet zeggen) te ontdoen. Daarna zwierf hij eenigen tijd te Batavia rond, dan hier, dan weder daar bij zijne landgenooten verblijf houdende en steeds fatsoenlijk gekleed, tot dat hij het paard van Tan Kangsoei, die hem als schrijver van den Demang te Parong gekend had, en waarschijnlijk niets van het met hem later voorgevallene wist, *op zijne manier* leende, daarmede het Buitenzorgsche doorsloop, doch verder openlijk op den grooten weg der residentie Preanger Regentschappen naar Samarang voortreisde.

Wij lazen hier boven, dat hij zulks deed, goed, op Javaansche wijze, als een Inlandsch hoofd gekleed. Volgens zijne opgave was die kleeding echter meer Europeesch dan Inlandsch, en bestond uit een blaauw laken polkajasje, waaronder paarsch zijden vest en wit hemd, een groen laken broek, witte kousen en schoenen, waarvan een met een spoor was voorzien, en hij had het hoofd bedekt boven den gewonen doek met een grijs vilten breedrandigen hoed. Door die kleeding boezemde hij vertrouwen in, en gemakkelijk viel het hem daardoor te Bandong het gestolen paard, zoo als hij zegt, niet te verkoopen, maar met een Chinees te verruilen, waarbij hij nog eenig geld toekreeg. Een oogenblik bevond hij zich in verlegenheid, toen die Chinees hem vroeg naar het bewijs van verkoop, doch hij herstelde zich spoedig en beloofde het den volgenden morgen aan te reiken. Dienzelfden avond schreef hij zelf nog zulk een bewijs met den naam van den djaksa van Buitenzorg onderteekend, als hadde die het paard aan hem verkocht.

Onder den aangenomen titel van Radhen Soema Hardja, en op zijn verruild paard gezeten, vervolgde hij nu zijne reis naar Samarang, kwam daar onverlet aan en nam weder bij den heer K.... zijn intrek. Na zes dagen werd hij echter eenigzins ongerust, en besloot,

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 5 Julij 1856, No. 54.

hij tot Rembang door te gaan. Ten dien einde begaf hij zich, geheel gereed voor de reis, naar het policiekantoor, om, op den naam van Soema Hardja, een pas te vragen, terwijl hij zijn paard buiten vast bond. Toevallig had men op dat kantoor sedert een paar dagen kennis gekregen van zijn diefstal, zijn naam klonk dus niet nieuw in de ooren, er werd gevraagd, gezocht.... Hij merkte onraad, sloop stil weg, sprong te paard en reed spoorslags tot aan Demak voort, waar hij door den mantri policie werd aangehouden en, omdat hij geen pas had, naar Samarang terug gezonden. Dáár had zijn plotseling verdwijnen al wat policiebediende en djayang secar heette op de been gebragt, doch vruchteloos, en zijne welkomst was een duchtige gevoelige policie vermaning, waarna hij eenige dagen later naar Batavia werd opgezonden. Hij bereed het verruilde paard en was in handboeijen gesloten. Zijn geleide bestond in twee pantjallangs, waarvan de een zijn goed droeg, terwijl de andere met een langen ketting aan die handboeijen was gesloten, zoo als in die streken gebruikelijk is, om daardoor den gevangene alle mogelijkheid tot ontvlugting te ontnemen. Dit middel baatte echter weinig voor Bahinet. Spoedig had hij ontdekt, dat de beugels der handboeijen voor hem te groot waren, en in het bosch van Soeba, op eene eenzame plaats gekomen, trok hij er zijne handen door, liet handboei en ketting voor de voeten van den verbaasden pantjallang vallen, en rende voort tot aan de poststation Pedawettan, waar hij, onder het door hem gegeven voorwendsel, zoo als wij gezien hebben, een gouvernements postpaard eischte, verkreeg en daarmede hals over kop tot in de dessa Keradenan te Tagal voortholde.

In die dessa vernachtte hij en reed den volgenden morgen verder. Aan de poststation digt bij Brebes gekomen, wekte het postpaard de aandacht der policiebedienden op. Een derzelven herkende zelf Bahinet, hij werd gevat en naar Tagal terug gevoerd. Van daar ging hij nu verder, onder een even sterk geleide, in de handboei gesloten, en weder op het vermelde paard gezeten, dat intusschen van Pedewettan was nagebragt, naar Bandong op weg. Te Lossari maakte hij het hoofd der policie diets, dat hij naar die plaats werd terug gevoerd, omdat hij zonder pas gereisd had. Dit wekte medelijden; men ontnam hem de handboei en bond zijne armen met een touw, waarover hij zijn laken jasje aantrok, zoodat het niet merkbaar was. Onderweg naar Cheribon, maakte hij een praatje met zijne beide geleiders, en kreeg van hen de vergunning, om even in de kampong Karong Getas bij een kennis van hem aan te gaan. Hij prentte dien beiden onnoozelen halzen goed in, om ter deeg op hem te passen, en zeide tot hem, die zijn goed droeg, om dat dadelijk in het huis neer te zetten en dan achter hetzelve de wacht te houden, opdat hij niet zoude kunnen ontsnappen, terwijl de andere hetzelve van voren zou doen en middelerwijl zijn paard vasthouden. In die kampong gekomen, steeg hij voor een huis af, ging de voordeur in, eene achterdeur uit, zonder door iemand gezien te worden, en verdween. Zijne geleiders waren, misschien door vermoeidheid, wat langzaam om de door hem aangewezene posten te betrekken, en toen zij er eindelijk aan dachten, was hij reeds lang uit de voeten en geen spoor meer van hem te vinden.

Zijn paard achter gelaten hebbende, vervolgde hij nu te voet, na volgens zijn zeggen, spoedig zelf zijne armen van het knellende touw ontlast te hebben, *langs den grooten weg* van Cheribon, door de residentiën Preanger Regentschappen en Buitenzorg tot Batavia, zonder de aandacht op zijn persoon op te wekken of ergens aangehouden te worden, waartoe hij tot middel gekozen had, zich zoo veel mogelijk aan te sluiten aan de troepen Sundanesche lastdragers, die men dagelijks langs dien weg met verschillende bovenlandsche voortbrengselen ziet trekken, en het te doen voorkomen als of hij bij die troepen behoorde. Hierdoor kwam hij onverlet te Batavia aan, doch daar was hij niet zoo gelukkig. Hij ontging der policie niet. Wat daartoe aanleiding gaf, hebben wij reeds vroeger gemeld.

Op de hem gedane vraag of hij, toen hij te Batavia rondzwierf, geene vrees koesterde herkend te worden, antwoordde hij zeer naïf: »Och neen! Batavia is eene groote plaats, alwaar zich allerlei slag van volk ophoudt, waardoor men daar minder gevaar loopt."

Indien wij het niet beter wisten, zouden wij denken dat Bahinet Londen of Parijs bezocht had, en mogt het hem bij zijn grooten schrijflust eens invallen, — voor een Javaan is hij toch reeds aardig op den weg van vooruitgang, hoezeer in een anderen zin dan wel de voorstanders daarvan bedoelen, — zijne lotgevallen in druk uit te geven, alsden gelooven wij dat een lief deeltje *à la Vidocq* het licht zou zien.

— Men schijft van Probolingo, den 22 Junij. Als eene bijzonderheid wordt gemeld, dat eene geit een jong met vijf pooten heeft geworpen, welke echter van zes hoeven zijn voorzien. De eene poot kan zich evenwel niet bewegen. Het beest leeft nog en is bij den wedono van Probolingo.

— Op den 21sten dezer, is in de kampong Pekoentjen te Probolingo een ongeluk voorgevallen. Een Javaan, oud 27 jaren, die op het dak zijner woning zat te werken, is daarvan dood neërgevallen.

(*De Oostpost.*)

NEDERLAND.

Den 15den en 16den Junij zal te Haarlem het Kostersfeest en de onthulling van het bronzen standbeeld voor Laurens Koster plaats hebben. Er is bereids eene commissie benoemd tot regeling der festiviteiten.

— In de zitting van den hoogen raad (kamer van strafzaken) van den 21sten April is behandeld het beroep in cassatie van H. J. Lion, gepensioneerd adjunct-intendant van het leger in Ned. Indie, wonende alhier, tegen een arrest van het provinciaal geregtshof in Gelderland, waarbij hij, met bevestiging van een vonnis der arrondissements-regtbank te Tiel, is schuldig verklaard aan laster in een gedrukt en verspreid geschrift (*de Indiër*) en veroordeeld tot eene maand gevangenisstraf en geldboete van *f* 25. Na het uitbrengen van rapport door den raadsheer Gockinga, droeg de heer mr. G. M. v. d. Linden de verdediging van dien req. voor. Den 5 Mei heeft het op. ministerie, bij monde van den adv.-gener. Deketh geconcludeerd tot verwerping der voorziening in cassatie. Uitspraak 20 Mei.

— Door welwillende mededeeling hebben wij de tabellen, betreffende de statistiek van het gevangeniswezen des Rijks over 1854 ontvangen, en laten deswege de algemeene uitkomsten volgen,

Gevangenissen.	Bij afwisseling opgenomen.	Aanwezig op ult. Dec.
Strafgevangenissen.......	3,414	2.553
Huizen van verzekering..	8 387	1,320
» » arrest.......	6,904	592
» » bewaring....	15,900	137
Te zamen....	34,605	4.602

Beide totalen zijn hooger dan in de vier jaren te voren. Zij beliepen toch:

Bij afwisseling opgenomenen, in 1850, 23,078, in 1851, 25,428, in 1852, 27,725 en in 1853, 27,748, en

aanwezig op ult. Dec., in 1850, 4,239, in 1851 4,244, in 1852 4118 en in 1853 4206.

Bij de beoordeeling van deze cijfers komen echter verscheidene punten in aanmerking, b. v. de meerdere waakzaamheid der algemeene of rijks-politie, vooral ten platten lande.

— Den 12den April verspreidde zich te Rijssen het gerucht, dat in de nabijheid dezer plaats, een kuil of put, waarin eenige menschen bezig waren leem te graven, was ingestort. Spoedig werd dit gerucht maar al te zeer bewaarheid en bleek het dat twee personen onder het ingestorte zand bedolven waren.

Onmiddelijk in het werk gestelde pogingen tot redding dezer personen waren vruchteloos. Toen men hen van onder het zand te voorschijn bragt, hadden beiden reeds den geest gegeven.

De ongelukkigen waren beiden in den bloei hunner jaren, gehuwd en met verzorging van een talrijk kroost belast.

— In de jonste dagen overleed te Genderen een persoon, die om zijne bijzondere zuinige levenswijze algemeen in het oog viel en daarvan eindelijk het slagtoffer werd. In de laatste dagen zijns levens onderhield hij zich bijna uitsluitend met kleine aardappelen (kriel) half afgeschild en stokvisch; tusschen beide ook nog een rogge brood van overmaal gebakken met een brokje wrakke kaas. Hij behoorde overigens geenszins tot den behoeftigen stand, maar was een welgezeten landbouwer, die van de opbrengsten zijner landerijen en uitstaande capitalen rijk had kunnen leven, te beter nog, wijl hij voor niemand anders dan voor zich zelven te zorgen had. Toen zijne familie drie dagen voor zijn dood den doctor had laten halen, nam hij hun zulks zeer kwalijk en zeide hun, dat zij hem nu ook maar betalen konde. Alle geneesmiddelen bleef hij hardnekkig weigeren, van het beginsel uitgaande dat hij ze dan ook niet behoefde te betalen. Hij stierf aan verval van krachten.

— In het Ambt Vollenhove is een grijsaard woonachtig, met name Jan Jacob Visser die, schoon zijn 88ste levensjaar bijna bereikt hebbende, nogtans in die mate eene jeugdige levenskracht blijft behouden, dat hij de bewondering van allen gaande maakt. Zijn daglooners beroep nog steeds blijvende uitoefenen, verrigt hij zijn werk nog even vlug en goed als menschen van middelbaren leeftijd, en verschaft het een waar genot den oude zijn eigen stukje land heden voor de 65ste maal met de spade te zien omspitten en met aardappelen bepooten, en wel met dien onvermoeiden vlijt en handigheid, welke den aanschouwer verbaast en vele jongere werklieden beschaamt.

— Voor eenigen tijd vernamen wij met belangstelling, dat het Britsche gouvernement, voornemens zijnde een nieuw militair hospitaal te stichten, zich door tusschenkomst van den Engelschen gezant te 's Gravenhage tot onzen minster van buitenlandsche zaken gewend had, met het verzoek, dat door zijnen invloed aan eenen daartoe gecommitteerden ingenieur de gelegenheid zoude worden verschaft, om het Ziekenhuis te Rotterdam op te nemen en van de daar aanwezige inrigtingen, plannen en teekeningen te doen vervaardigen. Van dit verlangen werd door den minister aan de bevoegde autoriteiten kennis gegeven, en nadat het gemeentebestuur daartoe met welwillendheid zijne toestemming verleend had, heeft dezer dagen het voorgenomen bezoek plaats gehad. Door den heer ingenieur Howard Elphinsstone is namelijk het Ziekenhuis in alle bijzonderheden met groote naauwkeurigheid nagegaan en in het algemeen, om de nieuwheid en doelmatigheid der aldaar aanwezige geneeskundige en huishoudelijke inrigtingen, ten zeerste bewonderd. Hij heeft in deze stad opzettelijk eenige dagen vertoefd, ten einde van het een en ander, hoofdzakelijk van de toestellen in verband met den stoomketel, van de transportmiddelen, van de inrigting der apotheek, der operatie-kamer, der ontleedkamer, enz., de vereischte plannen en teekeningen te doen vervaardigen, ten einde daarvan, bij den aanbouw en de inrigting van het geprojecteerde hospitaal bij Southampton, gebruik te maken.

— Om der curieusiteits wille meldt men het volgende uit Coevorden:

Dezer dagen kwam een ongehuwd persoon bij den burgemeester van de Wijk, om ingeschreven te worden ten huwelijk. Met wie? vraagt de burgemeester; dit weet ik nog niet, was het antwoord; ik verkeer met vijf meisjes, ik ben het met mij zelven nog niet eens, wie van deze het zijn zal. Onder het vijftal was de dienstmaagd zijns vaders, waarbij hij in huis is. Twee dagen later had hij aan deze trouwbelofte gedaan en beloofd haar na eenige uren af te halen, ten einde te worden ingeschreven. Intusschen haalt hij tot hetzelfde einde een ander af en begeeft zich met deze naar het gemeentehuis; dit hoort de eerste candidate, zij snelt daarheen, baant zich met geweld een weg naar het vertrek, waar de burgemeester is gezeten, en protesteert met handen, tong, des gevorderd met tanden, tegen hetgeen gebeuren zal. De burgemeester gelast haar te zwijgen. Evenwel bragt zij te weeg, dat de burgemeester de inschrijving schorste, zoodat voor de tweede candidate nog hoop van plaatsing bestaat. Het behoort geenszins tot de zeldzaamheden in Drenthe, dat een boeren jongman 5 tot 6 geliefden heeft en de meisjes hetzelfde getal minnaars.

ENGELAND.

Londen, 15 April. Eene dezer dagen bekend geworden tabel van de rijks-inkomsten en uitgaven, over het op 31 Maart geëindigde jaar, doet zien, dat de eersten hebben bedragen £st. 65,704,490 en de laatsten £st. 88.428,345, zoodat er een tekort is van £st. 22,723,854. De tolgelden hadden £st. 21,788,770, de accijnsen £st. 16,636,669, de zegelregten £st. 6,894,307, de inkomsten belasting £st. 14,814,756, het postkantoor £st. 1,171,696 opgeleverd, enz. Onder de uitgaven komt voor £st. 28,112,824 als rente betaling, £st. 17,895,059 voor het leger, £st. 19,654,585 voor de vloot en £st. 10,411,534 voor de artillerie.

— Men meent te weten, dat ons gouvernement voornemens is 10,000 man van het uit de Krim terugkeerende leger naar onze Noord-Amerik. kolonie Canada te zenden.

— Hier ontvangen brieven uit de Krim van het laatst van Maart melden, dat de Engelschen in de haven van Sebastopol steeds werkzaam waren met de duikerklok en door dit middel verscheiden voorwerpen van waarde hadden gevonden; zoo had men eene gansche batterij ontdekt, die bij het overhaast passeren der brug over de haven door het aftrekkende Russische leger met paarden en bemanning in het water was gestort; eenige der kanonnen waren reeds naar boven gehaald, doch de doode artilleristen en paarden had men laten liggen.

Londen, 16 April. In de zitting van het Huis der Lords, heeft de graaf van Albemarle eene petitie ingediend van een aantal inwoners van het presidentschap Madras, tegen het voortdurend aanwenden van allerlei wreedheden, door Britsche agenten gepleegd bij het innen der belastingen. De redenaar hing bij deze gelegenheid een treurig tafereel op van de martelingen, die de bevolking aldaar van de agenten te verduren had. Zoo wordt bijv. aan de slagtoffers dikwijls voedsel en water onthouden, worden zij belet om te slapen, worden zij aan een boom opgeknoopt, terwijl een vuur onder hen brandt; worden zij in met olie doortrokken katoen gehuld, waarna deze stof in brand gestoken wordt, plaatst men stekende insecten op hunne bloote ligchamen, en een aantal andere straffen meer, waarvan geen enkele bij die, welke de Spaansche inquisitie vroeger aanwendde, in onmenschelijkheid behoeft achter te staan. De spreker eindigde met eenige resolutien voor te stellen, hoofdzakelijk ten doel hebbende het rigten van een adres aan de koningin, waarin H. M. verzocht wordt, om ten behoeve van deze hare Britsche onderdanen tusschen beide te komen.

De hertog van Argyll zeide, dat de regering die wreedheden zeer betreurde; bovendien waren zij strijdig met 's lands eer. Hij hoopte echter, om een verkeerden indruk voor te komen, dat uit het voorstel zelve het kwetsende, dat daarin voor de regering opgesloten lag, weggelaten zou worden, waartoe hij een amendement voordroeg. Verder deed hij uitkomen, dat dit stelsel van wreedheden niet onder de koloniale wetgeving ontstaan is, terwijl hij ten slotte de hoop te kennen gaf, dat het mogelijk zou zijn om de betrekking van inzamelaar der belastingen later te scheiden van die van policie-ambtenaar.

Nadat nog vele redenaars het woord hadden gevoerd, zijn de resolutien van den graaf van Albemarle, zoodanig geamendeerd door den hertog van Argyll, dat daardoor geen blaam geworpen werd op de regering, aangenomen.

— Graaf Lucan heeft deze week zijne verdediging gevoerd voor het Krim-comité, doch is niet geslaagd. Een der getuigen, kolonel Griffiths, verklaarde dat de grond, waarop de ruiterij legerde, zoo doorweekt en moerassig was, dat hij in een der officierstenten een gans had zien zwemmen.

— Er zijn thans te Londen verscheidene gedeelten te zien der schors van een der renzenboomen in Californie. De boom van die soort is 116 voet hoog met een omtrek van 93 voet aan den wortel en een diameter van 30 voet en daarboven. De boom behoort tot eene groep van tachtig op de helling der Sierra-Nevada in Californie, en die in eene schaduwrijke vallei, 5000 voet boven de oppervlakte der zee, staan; zij vertoonen zich in groepen van twee of drie bijeen, die eene hoogte hebben van 250 á 300 voet.

Londen, 10 April. De *Morning Advertiser* verhaalt, dat een Amerikaansch burger, met name Spear, te Theresienstadt in Oostenrijk, is veroordeeld geworden tot 10 jaren dwangarbeid, zonder dat hem de bijstand van zijnen ambassadeur was vergund. De kolonel Jackson, gezant der Vereenigde Staten te Weenen, moet zich de zaak aangetrokken en begeerd hebben, dat de stukken van het proces aan hem werden medegedeeld, en geen antwoord bekomen hebbende, gedreigd hebben zijn paspoort te zullen vragen, indien hij binnen den tijd eener maand geene voldoende opheldering had bekomen.

Londen. 11 April. In de zitting van het Huis der Lords op gisteren, heeft lord Malmesbury gevraagd, of de regering voornemens was, da cavallerie- en artilleriepaarden, thans in de Krim aanwezig, te verkoopen. Hij vreesde, dat, indien men ze aan de Russen verkocht, deze ze aan het volk zouden toonen als gedurende den oorlog gewonnen trofeën.

Lord Panmure deed opmerken, dat het transport dier paarden naar Engeland, door middel van de thans in de Krim aanwezige vaartuigen, £st. 47 per stuk zoude kosten en £st. 67, indien men bijzondere schepen daartoe moest uitzenden. Hij zag niet in, welk bezwaar er bestond, om in Turkye de onnut geworden paarden te verkoopen, welke men overigens in Engeland gemakkelijk zoude kunnen vervangen.

— Uit de Krim wordt aan de *Times* geschreven, dat miss Nightingale eenig letsel heeft bekomen, door het omvallen van een rijtuig, waarmede zij met eenige andere ziekenverzorgsters van Balaklava naar Sebastopol reed; zij bevindt zich thans zelve als gekwetste in het hospitaal, doch men hoopt haar spoedig hersteld te zien.

— In het landschap Penjaub zijn, sedert dat gedeelte van Oost-Indie zich onder Britsche heerschappij bevindt, 1106 kinderen door wolven, 884 door beeren en 124 door luipaarden verslonden.

FRANKRIJK.

In het dagblad *la Presse d'Orient* wordt de orde van ontruiming opgegeven, zoo als die door den maarschalk Pelissier was geregeld. Eerst moesten de Zonaven vertrekken, die naar Afrika zouden worden overgevoerd, daarna het onder de bevelen van den maarschalk Bosquet staande tweede legercorps, bestaande uit de divisien Vinoy, Camou, Espinasse en Lamotte-Rouge, het eerste legercorps, onder bevel van den generaal de Salles, zamengesteld uit de divisiën d'Autemarre, Levaillant, Paté en Bonard, het reservecorps van den generaal MacMahon, bestaande uit de divisiën d'Herbillon, Aurelles en Chasseloups-Laubat, de cavallerie, de brigade van den generaal Sol, welke Kamiesch bezet hield, en eindelijk de in Constantinopel verblijf houdende brigade van den generaal Bousquet.

— Te La Tour de Dramelay, in het departement Jura, is een man gearresteerd. die zijne vrouw sedert 2 jaren in een varkenshok hield opgesloten, haar mishandelde en zelfs voedsel en kleeding onthield. Toen men de ongelukkige bevrijdde was zij krankzinnig.

— Het schijnt meer en meer zeker, dat maarschalk Vaillant de portefeuille van oorlog wil nederleggen. Men zegt dat hij door maarschalk Randon, thans gouverneur-generaal van Algerië, zal worden vervangen, en wel nog vóór de expeditie tegen de Kabylen, die door maarschalk Bosquet zal worden aangevoerd, als diens gezondheid het gedoogt. In sommige kringen is sprake van de benoeming van prins Napoleon tot onderkoning van Algerië.

Parijs, 14 April. De Hertog de Broglie is, volgens gebruik, als nieuw benoemd lid der Akademie aan den Keizer voorgesteld. In zijne intree-rede, in de akademie uitgesproken, had de Hertog aan Napoleon I regt doen wedervaren en erkend dat de 18de Brumaire een staatsgreep was, welke voor het heil des lands noodzakelijk was; in een onderdeel zijner rede had hij de regering van Napoleon III onvoorwaardelijk gegispt onder den schijn, dat hij den lof van het liberalisme verkondigde. Dit een en ander had de aandacht gevestigd op zijne ontvangst ten hove. Deze was zeer welwillend en pikant; de Keizer zeide tot hem: Ik heb uwe redevoering met belangstelling gelezen. Ik dank u voor al het goede, hetwelk gij van den Keizer, mijn oom, hebt gezegd. Ik hoop, dat uwe kleinzoon over den 2 December zal spreken, gelijk gij hebt gedaan over den 18den Brumaire. De Hertog antwoordde: Sire, hierover zal de geschiedenis beslissen.

DUITSCHLAND.

Een jongeling van 15 jaren te Berlijn heeft door een pistoolschot een einde aan zijn leven gemaakt, omdat eene jonge dochter, aan welke hij eene liefdesverklaring had [illegible], geweigerd had acht te slaan op die dwaasheid van een dolzinnigen knaap.

Weenen, 13 April. Oostenrijk schijnt eenige politieke demonstratie van Sardnië te duchten, daar het zijne voorzorgsmaatregelen op de sardinische grenzen, door het zamentrekken van troepen als anderzins, verdubbelt. Volgens de turijnsche bladen zullen de vestingen Bordi, Campiano en Pontremoli door de Oostenrijkers bezet worden. (Wat laatstgenoemde vesting betreft, moet de voorgenomen maatregel reeds volbragt zijn, en de fransche gezant te Turijn hiervan aan graaf Waleski kennis gegeven hebben.)

Weenen, 15 April. Men zegt, dat in verscheidene oostenrijksche bisdommen de oude verbodsbepalingen tegen het begraven van protestanten op katholijke kerkhoven weder in het leven worden geroepen. Zoo veel schijnt zeker, dat aan de pastoors in het aartsbisdom Weenen van de hooge geestelijkheid een aanschrijving is gezonden, die op bedoelde zaak betrekking heeft en waarbij de deelneming van katholijke geestelijken aan zulke begrafenissen verboden wordt. Dit verbod is in onze kerkelijke provincie van grootere strekking dan bij de eerste opvatting te vermoeden is. In het aartshertogdom Oostenrijk wonen, behalve te Weenen, slechts weinig protestanten, verspreid onder de katholijken. Waar geen evangelische bedehuizen bestaan, was het tot dus verre gebruikelijk dat de katholijke geestelijke der plaats, tegen betaling natuurlijk, bij de lijkplegtigheden voor protestanten in de katholijke kerk de doodsklok liet luiden, en den lijkwagen, de draagbaar en het doodskleed bezorgde. Dit moet thans, krachtens het nieuwe verbod, een einde nemen, en derhalve zal voortaan, wanneer een protestant komt te overlijden in een district, alwaar geheel de bevolking katholijk is, zijne begrafenis zonder eenige plegtigheid geschieden. Te Weenen zelf zal het verbod, om de lijken van evangelische christenen op katholijke begraafplaatsen ter aarde te bestellen bezwaarlijk uit te voeren zijn. Wij hebben hier geen protestantsch kerkhof, want met uitzondering van eene israelietische begraafplaats, zijn alle kerkhoven voor de katholijken. Voor ongeveer honderd jaren en vroeger had de evangelische gemeente alhier een haar in eigendom toebehoorenden godsakker, nl. een door haar tot dat doel aangekocht en omheind stuk grond in de nabijheid van het zoogenaamde «Schwarz-Spanier-Haus," alwaar thans de nieuwe universiteit en de votiefkerk worden gebouwd. In 1783 hief keizer Joseph II deze begraafplaats – die thans in het midden eener sterk bevolkte wijk der voorstad Alsergrund zou liggen — op, en beschikte dat de protestanten hunne lijken zouden begraven op de katholijke kerkhoven, die tot het district behoorden, waar de overledene woonde. Daarom werden die begraafplaatsen den ook «algemeene kerkhoven" genoemd. Op grond daarvan oordeelen de protestanten dat hun dit als *regt* is toegekend, en op het behoud van dat verkregen regt aanspraak te mogen en te moeten maken, want hunnerzijds hebben zij in 1783 afstand gedaan van het hun in eigendom toebehoord hebbende kerkhof, en bovendien bevinden zich op de algemeene begraafplaatsen vele zoogenaamde «eigene graven" van protestanten, alwaar slechts het stoffelijk overschot van één persoon of van de leden van ééne familie rusten, en die door de nagebleven betrekkingen voor niet geringe sommen (elk eigen graf kost eenige honderde gulden), als uitsluitend eigendom zijn aangekocht en met gedenkteekenen versierd. Ook is eene kerkelijke beschikking over de weener kerkhoven uit een juridiek oogpunt moeijelijk te verdedigen, want deze kerkhoven zijn te zamen geen kerkelijke maar gemeente-eigendom. Bovendien is de begrafeniskwetie geen louter kerklijke aangelegenheid; ook de staat heeft, behalve de gemeente. belang daarbij, al ware het maar alleen met betrekking tot de gezondheid en de openbare politie. Op grond van al het bovenstaande hebben de bisschoppen het regt niet op hun eigen gezag zulk een verbod uit te vaardigen; in de circulaire van den minister van eeredienst dd. 25 Januarij ll., betreffende het concordaat, wordt bovendien voorgeschreven, dat de waarborg voor de goede verstandhouding tusschen kerk- en staatsgezag eischt, dat elk van beide geene beschikkingen neme in zaken, die beide tegelijk betreffen, dan nadat de eene magt aan de andere vooraf mededeeling daarvan hebbe gedaan en beide in overleg daarover zijn getreden.

RUSLAND.

Eene gewigtige verandering heeft in het personeel van het staatsbestuur van Rusland plaats gegrepen. De canselier v. Nesselrode is op zijn verzoek ontheven van het beleid der buitenlandsche zaken, waarin hij vervangen is door prins Gortchakoff, Russisch gezant te Weenen. Oostenrijk moet de keuze van dezen staatsman geenszins met genoegen gezien hebben, daar het hiervan eene minder goede verstandhouding tusschen beide regeringen verwacht. Intusschen kan eene verkoeling tusschen Oostenrijk en Rusland geene verwondering baren. Bij het congres moet de houding van graaf Orloff en graaf Buol tegenover elkander dan ook in het oogloopend koel geweest zijn.

SPANJE.

Uit Bendejos, in de Spaansche provincie Santander gelegen, wordt een der stoutste rooverijen gemeld, die men zich denken kan. Tijdens de groote meerderheid van de inwoners dier plaats den 20 April in de kerk de mis bijwoonde, vertoonden, zich plotseling acht met pistolen gewapende en te paard gezeten bandieten voor den ingang der kerk; zij beletteden de voortzetting der eeredienst, en noemden met luider stem de namen van die der aanwezigen, welke zij verkozen te bestelen. Op die wijs werden verscheidene der aanzienlijkste ingezetenen, waaronder de burgemeester en de pastoor, achtereenvolgens door een paar bandieten naar hunne woningen geleid en van al het daar aanwezige geld en kleinodiën beroofd, om vervolgens weder naar de kerk terug gebragt te worden. Nadat de bandieten op die wijs een genoegzamen buit bijeenverzameld hadden, vertrokken zij, zonder door iemand vervolgd te worden. — Het feit kan alleen vreemd schijnen aan hem, die onbekend is met de onbegrensde vrees, die in vele districten van Spanje voor soortgelijke rooversbenden gekoesterd wordt, eene vrees zoo verlammend, dat, gelijk men ziet, een half dozijn stoutmoedige bandieten, eene geheele bevolking in bedwang houdt.

Ingezonden Stukken.

Emancipatie der Slaven.

Bescheiden wil ook ik mijne nederige pen opvatten, om hulde toe te brengen aan de geachte voorstanders der afschaffing van de slavernij, welke in de jongste dagen in brochures, tijdschriften en couranten, zich zoo loffelijk hebben doen kennen.

Godsdienst en de menschheid leeren ons, den mensch, waar en hoe ook geboren, van welken stand of kleur, als onzen natuurgenoot te beschouwen.

Hij heeft alzoo een volkomen regt op onze sympathie, en het zoude onmenschelijk zijn, hem, onder welk voorwendsel ook, een *ding* te noemen, waarover men als over een hond, eene plantage of eene woning beschikken kan; neen, hij, gelijk wij, door de natuur met dezelfde gaven bedeeld, is ook vatbaar voor zedelijke ontwikkeling, en de vernederende toestand van den slaaf slechts het gevolg zijnde van staatkundige oorzaken, zoo wordt daardoor zijne waarde als mensch niet verminderd, en verdient hij alzoo, even als zijnen overige natuurgenooten, de ruimste sympathie van hen, die onder betere omstandigheden verkeeren en eenen hoogeren trap van beschaving hebben bereikt.

Deze sympathie, of met andere woorden, dit edel gevoel van medelijden over het lot onzer medemenschen, mag echter niet anders opgevat en toegepast worden dan in eenen algemeenen zin, en dan vragen wij, of het den philantroop vrij staat, zich slechts de belangen van een gedeelte der lijdende menschheid aan te trekken, zonder op de andere deelen te letten, die onder ongelukkiger omstandigheden verkeeren, en of het niet pligtmatiger is, redding aan te brengen, waar die meest gevorderd wordt.

Het medelijden, niet getoetst aan logische beginselen, wordt vaak door gevoel en verbeelding buiten de grenzen der rede vervoerd en is dikwerf oorzaak, dat het beoogde doel gemist en het kwaad erger gemaakt wordt. Zoo beklagen wij den slaaf; hij is in zekeren zin werkelijk beklagenswaardig. Welk zedig gevoel ijst niet op het denkbeeld, dat een natuurgenoot, aan ouders en magen ontrukt, van zijnen geboortegrond vervoerd en tot altoosdurenden dwangarbeid gedoemd, als een *ding* wordt behandeld, waarover men even als een hond of huis, beschikken kan!

Hij is waarlijk in zooverre zeer te beklagen; maar hebben wij nooit, ook den vrijen mensch even zeer beklaagd? Ja, wij gelooven dat in het maatschappelijk leven onder de vrije lieden veel meer beklagenswaardige voorwerpen worden aangetroffen dan onder de slaven; immers, de gevangenissen der beschaafde wereld, de bedelaars en de paria's op de kust van Coromandel, zonder van anderen te willen spreken, verkeeren, in aanzienlijker getal, in eenen meer ellendigen staat dan de slaven in de beschaafde landen.

De slaaf, geboren onder den scepter van wreede meesters, op Afrika's bodem, of in door woeste volken bewoonde landstreken, acht zich oneindig gelukkiger onder de leiding eens blankofficiers in de West-Indiën dan onder de grillen van den barbaar op zijnen geboortegrond, die hem tot offer gebruikt aan zijne helsche goden of hem koelbloedig laat onthoofden, om zijne ooren den vreemden bezoeker, als een blijk van magt en grootheid, ten geschenke aan te bieden.

In dit geval is de slavernij eene weldaad, daar zij tot middel strekt, om den ongelukkigen Afrikaan en den verdrukten Indiaan, uit de kluisters van woeste barbaren, onder een zachter juk van beschaafde meesters te doen overgaan.

Het grootste gedeelte van Afrika en vele landstreken in Azie worden door woeste volksstammen bewoond, wier zeden en maatschappelijke instellingen, met die van den tijd van Kaïn en Abel kunnen worden vergeleken. Het regt van den sterkste is onder hen het meest geldende, en oorlog en twist zijn het onvermijdelijk gevolg eener zamenleving zonder orde en tucht. Vorst en bedelaar zijn in die oorden even arm en ellendig, zoodat de in den oorlog te maken buit alleen in menschen bestaat. De overwonnelingen zijn slaven van de overwinnaars en worden in het leven gespaard, in de hoop van ze te kunnen verkoopen, anders tot den wreedsten marteldood gedoemd, daar de barbaren van meening zijn, dat hij die zijnen vijand voedt, zijne zinnen niet heeft; — vaak dient de ongelukkige overwonneling, aan eenen paal of eenen boom gebonden, tot een voorwerp van spot en hoon des overwinnaars, waarop de woesteling de deugdzaamheid zijner wapens beproeft of zich oefent in de folterkunst van steken en houwen van den levendigen mensch.

Het verlossen van deze ongelukkigen, door middel der slavernij, is eene weldaad, terwijl het dulden van woeste volksstammen gelijk staat aan misdaad; de eerste vorderen bescherming, de laatste teregtwijzing, en de ware philantropie of het hulpmiddel in de gegeven omstandigheden ligt niet in de afschaffing der slavernij in beschaafde landen, maar in de verbetering van den zedelijken toestand der woeste volksstammen in Afrika en Azie, alwaar oorlog en twist de ziel van het maatschappelijk leven uitmaken, en de slavernij een onafscheidelijk deel is van de grootheid en rijkdom der magthebbenden.

Wij beklagen meer den woesteling, die zijne krachten misbruikt en, geleid door helsch bijgeloof en zeden, zijne natuurgenooten onderdrukt, dan den slaaf, die van zijne folterende kluisters verlost, onder beschaafde wetten tot eene meer dragelijke dienstbaarheid overgaat; — verbetert de meesters en de verbetering van het lot der slaven zal van zelve volgen, zoo als wij bij vele familiën in Oost-Indië zien.

Wij bekennen echter, dat *slavernij* een ijzingwekkend woord is, maar moeten ook aanvoeren dat, juist dit woord, en niet de daadzaak het meest indruk op ons gemoed maakt en ieder beschaafde philantroop [illegible] tot de afschaffing der slavernij aanspoort. Gesteld dat de slavernij onder de beschaafde volken werd afgeschaft, dan zal toch deze staat van dienstbaarheid, onder de wilde volksstammen, voortdurend blijven bestaan, met treuriger gevolgen dan vóór de afschaffing; dus het verlies zal grooter dan de winst zijn. Wij herhalen het, dat de slaven in de Oost- en West-Indie gelukkiger onder hunne tegenwoordige meesters zijn, dan onder hunne wreede opperhoofden op den geboortegrond, en zoo zij in beschaafde landen door dezen of genen wreedaard mishandeld worden, dan ligt de schuld daarvan niet zoo zeer aan de slavernij als wel aan de wetten, die de slaven beschermen moeten. Wij zijn geen voorstanders van den handel in menschen, en beamen ten volle de wenschelijkheid om den mensch, wie hij ook zij, tot welken stand of kleur hij behoore, als natuurgenoot en broeder te begroeten; dan deze stelling behoort voor alsnog tot het gebied der vrome wenschen, zien, en de verwezenlijking, indien dezelve ooit mogelijk zij, nog zeer ver in het verschiet zweeft.

Onderlinge dienstbaarheid en opoffering van persoonlijke vrijheid, zijn natuurlijk gevolgen van het maatschappelijk leven, waaruit volgt, dat zoo lang het bestaan der maatschappij met deze opofferingen moet gepaard gaan, de stand der dienstbaarheid een onvermijdelijk vereischte blijven zal.

Welke benaming men dan ook aan dezen stand geven moge, toch zal de dienstbaarheid altijd eene soort van slavernij blijven. Deze ramp is evenmin te vermijden als de rampen der overige deelen des menschdoms, waaronder zoo vele slaven worden gevonden van behoefte, neiging en hartstogten.

Goede wetten en eerlijke handhavers derzelven, kunnen alleen den druk der slavernij lenigen, en van deze stelling uitgaande, zouden wij aanraden, om de beoogde emancipatie der slaven, door gepaste overgangsmaatregelen geleidelijk, van slavernij tot verpligte dienstbaarheid en daarna, tot volkomen vrijheid, tot stand te brengen, doch de heerschende geestdrift in de beschaafde wereld voor deze emancipatie maakt alle verdere teregtwijzing nutteloos, en den stroom des tijds volgende, geven wij ook onze volkomen toestemming tot de vrijheid der slaven, maar niet onvoorwaardelijk, vermits deze maatregel, hoe streelende ook voor den beschaafden mensch, de gruweldaden in woeste oorden zal doen toenemen.

Is het pligtmatig de slavernij in beschaafde landen af te schaffen, dan is die verpligting oneindig grooter ten aanzien der woeste landstreken, waar de slavernij haren oorsprong heeft, en ijzingwekkend bij voortduring zal blijven bestaan.

Het is in het belang der ongelukkige bewoners dier landstreken, wier lot merkelijk verergeren zal na de afschaffing der slavernij, dat wij deze regelen schrijven, om alle philantropen aan te sporen, even als zij voor de vrijheid der slaven hebben gestreden, ook voor de beschaving der woeste streken van Afrika en Azie te velde te trekken.

James.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Van	Datum.	Naar
Junij	30	Amerikaansch	Washington Allslon	J. Klapp	Manilla	20 Mei	Boston.
Julij	1	Nederlandsch	Theodora Machtilda	Boelhouwer	Cardiff	14 Maart	Manilla.
»	—	»	Doggersbank	Achenbach	Rotterdam	25 »	Hongkong.
»	2	Engelsch	Berwickshive	Bell	Whampoa	27 Mei	Londen.
»	3	Engelsch	Arm	Hamelton	Hasboe	7 Dec.	Whaling.
»	—	Nederlandsch	Hector	J. M. Schoon	Tjilatjap	29 Junij	Batavia.
»	—	Amerikaansch	Columbus	L Juylon	Whaler	7 Julij	»
»	—	»	Burnham	L. B.Kruney	Melbourn	2 Mei	»

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Julij	1	Nederl.Indisch	schoen.	Sumatra	Mohamat Arsad	Terug uit zee.		
»	2	Nederlandsch	schip	Stad Amsterdam	M. van Gijsel	Amsterdam	12 Maart	van Ommeren, Rueb en co.
»	—	»	»	Cornelia	C. de Vries	Rotterdam	25 »	»
»	—	»	bark	Almelo	B. Auffmorth	Manilla	21 Mei	Tiedeman en van der Burg.
»	3	»	»	Herman de Ruiter	P. G. Feijnt	Amsterdam	18 Maart	de Weerdt, Ruyl en co.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Julij	3	Nederl.Indisch	bark	Indramayoe	Tan Tjintjoan	Cheribon.
»	—	Bremer	schip	Minerva	Wieting	Soerabaya.
»	4	Nederl Indisch	schoen.	Sumatra	Mohamat Arsad	Pontianak.
»	5	Zweedsch	bark	Montrose	Kronhamn	Nederland.
»	—	Nederlandsch	»	Cornelia	D Lamers	Amst. via Indramyoe.
»	—	Nederl.Indsch.	kotter	Eduard	Brodie Jun	Samarang en Soerabaya.
»	—	Zweedsch	bark	Esther	Esjeen	Zweden.
»	—	Nederlandsch	»	Generaal Baron van Geen	G. Rotgans	Samarang.
»	—	Nederl Indisch	stooms.	Langan Lamongan	T. Deighton	»
»	—	Nederlandsch	bark	Otto	Rotgans	Nederland.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.			Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch		bark	Akyab.	J. J. Klein	Nederland	C. Bahre en G Kinder.
»		»	Cornelia	C. de Vries	Rotterdam.	van Ommeren, Rueb en co.
»		schip	Stad Amsterdam	M. van Gyzel		»
»		fregat	Henriette Maria	de Boer		B. Kopersmit en co.
»		bark	Resident van Son	Kramers	Japan	»
»		bark	Maria Elisabeth Margaretha	Baudits		»
»		»	Bellatrix	Sandberg	Nederland via Samarang	G. Suermondt en co.
»		»	Hendrik Jan	H. van der Meyden		»
»		»	Sara en Johanna	J. L. ten Boekel	Japan.	Haager en Schuurman.
»		»	Valperaiso	Kok	Japan	Tiedeman en van der Burg.
»		»	Eersteling	Harmstrong		»
»		»	Generaal Michiels	Visser		»
»		»	Boreas *	Schiedges		»
»		»	Maleyer	P R, Bok	Samarang en Soerabaya	de Weerdt Ruyl en co.
»		»	Herman de Ruyter	P. G Feynt	Sam. en Soerabaya	»
»		»	Nyverheid	P. F. Lange.	Nederland	Paine, Stricker en co.
»		bark	Hermina	de Weerdt		Dummler en co.
Nederl.Indisch		»	Athiat Rachman	Worthington		»
»	»	»	Ellen *	J. Winter	Samarang.	B. Kopersmit en co.
»	»	brik	J. C. Ross *	J G. C Ross	Cocos Eilanden.	Adam en co.
»	»	bark	Djelanie *	Said bin Alie		D. N. Buys en co.
»	»	bark	Fathool Mobark *	Moh. Arief	Samarang en Bandjermassing.	»
»	»	brik	Goan Lie *	Goan Liangsoey	Billiton	»
»	»	bark	Hamedany *	Mackenzie	Padang	»
»	»	»	Djedul Karim *	Abdul Rachman	Soerabaya.	»
»	»	»	Fathool Yoesoer *	Said Baoeseer	Sumanap en Pontianak	»
»	»	»	Alnoer *	Sech bin Awab Said	Samarang.	B. J. Jacobs.
»	»	bark	Ydroesie *	Said Alhabassy	Banka	»
»	»	»	Atiatool Rachman *	Sech Bafadel.	China	»
Zweedsch		bark	Helena *	Hagerstrom	Zweden	Metzendorff, Wilmans en co.
»		»	Alma en Olga *	Osnabruch		»
Engelsch		bark	Bernicia *	J. Jarmin		Maclaine, Watson en co.
»		»	Eliza Thornton *	Maxwell	Londen	Martin, Dyce en co.
»		»	Priam *	P. Mc Farlane	Singapore.	»
»		schoen.	Chieltain *	Jones.	te Koop	Hunter, Houghton en co.
»		schip	Secret *	Hutchinson	Holland.	Busing. Schröder en co.
Fransch		schip	Sophia Cezard *	Pons	Havre via Samarang	G. Suermondt en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van
Junij	24	N. I.	bark Kiem Tian Hoat	Go bing Kiat	Banjermass.
»	25	N I.	kotter Krabbe	Mardam	Pasoeroean.
»	26	»	bark Ardjoeno	J. F. A. Rapp	Batavia.
»	—	Fr.	schip Benjamin Samier	A Foudard	»

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Naar
Junij	24	N. I.	bark Fathoolwahap	Said Biljoen	Makassar.
»	—	N. I.	» Hing Goan	Mohamat Tasjiep	Balie Amp.
»	25	»	stooms Banda	C C L Neijts.	Batavia.
»	26	»	kotter Little Tot	Katjoong	Rembang.
»	27	N. I.	bark Ana Serie	Said Bakreso	Padang.
»	—	»	» Elmashoor	Mohamat Yasin.	Benjermass.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya*.

Vlag.			Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten
Nederl.Indisch		bark	Salim	Sech Rachman	Molukkos	Sech Said Awal Baboe.
»	»	»	Mastora	Mohamat Amin	Banjermassing	Gezagvoerder.
Balisch		bark	Fathool Rachman	Hadjie Moh Kasim	Balie	»
Engelsch		schip	Mimi	B. D Segebade	Nederland	Adam en co.
Hamburg		»	Xarifa	J Fetchet	»	»
Nederlandsch		»	Erasmus	H. F. Scharper	»	Fraser, Eaton en co.

Aangekomen schepen te *Indramayoe*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Junij	25	Ned.	schip Oostergoo	D. C. Claus	Batavia.
»	28	N. I	bark Faid Alim	Said Alhadie	Cheribon.

Vertrokken schepen van *Indramayoe*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Junij	21	N. I.	schoener Argo	Massingham	Batavia.

Aangekomen Schepen te *Cheribon*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Junij	23	Ned.	bark Marton van Rossem	G F. Ryken	Samarang.
»	26	N. I.	brik Tartar	Tan Enghok	Batavia.
»	28	»	bark Joen Goan	Oeij Tjinggoan.	Riouw.

Vertrokken schepen van *Cheribon*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Junij	23	N. I.	bark Inglie	Kwee Hoga	Riouw.
»	—	»	bark Thae Goan	Liem Tikan	»
»	—	»	bark Faid Alim	Said Alhadie	Batavia.
»	25	»	bark Fathul Hair	Sech Bahasoan.	Singapore.

Aangekomen schepen te *Tagal*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Junij	24	N. I.	bark Tatas Banjermassing	Sarif Abdulla	Sumbawa.

Vertrokken schepen van *Tagal*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Junij	25	N I.	bark Naga Laut	Th. Wentholt	Samarang.
»	28	Ned.	bark Sara Johanna	ten Boekel	Japan.
»	—	N. I.	bark Resident van Son	C. Kramers	»

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Junij	22	N. I.	kotter Krabbe	Mardam	Soerabaya.

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Junij	20	N. I.	schoener Katjeng	Saka	Banjoew.
»	33	»	kotter Krabbe	Mardam	Soerabaya.
»	—	Ned.	bark Otto	W. G. Rotgans.	Rotterdam.

Aangekomen schepen te *Sumanap*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Junij	17	N. I.	schoener Sumenap	Pa Jamena	Balie.
»	—	»	schoener Mansoot.	Sagiet	Besoekie.
»	18	»	bark Balhoer	Mohamat Seman	Soerabaya.
»	—	»	bark Fathul Joesoor	Sech Bauseer.	»
»	19	»	kotter Little Mary	Ngaydin	Pasoeroean.

Vertrokken schepen van *Sumanap*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Junij	18	N. I.	brik Gatmeer	Sech Soei	Pecalongan.
»	19	»	schoener Fathool Haer	Said Molahaila	Sumbawa.
»	21	»	kotter Little Mary	Ngaydin	Pasoeroean.

Vertrokken schepen van *Panaroekan*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Junij	17	Ned.	schip de Stad Zieriksee	D. Ochtman	Nederland.

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA

van den 1 tot en met den 2 Julij 1856.

Met het Ned. schip *Sara Johanna*, kapt. *Ten Boekel*. Mevr. *Ten Boekel*, van *Tagal*.

Met het Ned. *Cornelia*, kapt. *de Vries*, de heer *E. H. O. van den Kerkhoff*, van *Rotterdam*.

Overland de heer *J. C. Tsenge*, van *Pecalongan*.

VERTROKKEN PASSAGIERS VAN BATAVIA

van den 1 tot en met den 5 Julij 1856.

Met de N. I bark *Corn e*, kapt. *Djamaloedien*, Mevr. de wed. *Hitchcock* en *Zoon*, naar *Banjermassing*.

Met de N. I. kotter *Eduard*, kapt. *Pagong*, de heeren *C. Brodie*, *W. Simon*, *J. van de Wiel*, *W. J. J. Macgellarry*, naar *Soerabaya*.

Met het N. I. stooms. *Langan Lamongan*, kapt. *Deighton*, de heeren *G. Batten*, *H. van Groll*, *Ceres de Vries*, naar *Samarang*.

Overland de heer *C. F. Giebels*, naar *Krawang*.

Handelsberigten.

Heele piaster		hoogste	331	duiten	ieder.
		middelste	330	»	»
		laagste	322	»	»
Halve	»		159	»	»
Kwart	»	hoogste	76	»	»
		middelste	75	»	»
		laagste	74	»	»

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 27 *tot en met den* 30 *Junij* 1856.

AANVOER.

Van Soerabaya per ned. schip *Valparaiso*, gez. Kok. agt. Tiedeman en v. d. Burg.

380 pic. tin. 500 do. sapanhout. 1 kt. milit. goederen. *Gouvernement.*

Van Krawang per prauw sampang gez. Soema.

250 pic. rijst. *Soepao.*

Van Becassie per prauw sampang gez. div.

200 pic. rijst. *Lie Tjoehok.*

Van Pasilian per prauw sampang gez. div.

230 zakk. rijst. *Lie Tiang.*

Van Mauk per prauw sampang gez. div.

300 zakk. rijst. *Song Bo en Lim Joan.*

Van Tjeriengien per prauw sampang gez. Yang.

200 pic. rijst. *Gezagv.*

Van Cheribon per prauw Tjemplong gez. Duiman.

270 pic. rijst. *Gezagv.*

Van Tjeringien per prauw sampang gez. Kabeb.

200 .pic. rijst. *Tjoe Songkiat.*

Van Cheribon en Indramaijoe per ned. ind. schip *Argo*, gez. Massingham.

4634 ℔ indigo. $72^{70}/_{100}$ pic. koffij. 68 do. peulvruchten. *Gouvernement.*

Van Melbourn per Am. schip *Minstrell*, gez. Potter. agt. Paine Stricker en co.

120 ks. tabak. 99 do. crackers. *Agenten.*

Van Samarang per Zw. schip *Esther*, gez. Essen. agt. Metzendorff Wilmans en co.

voor Zweden.

$55/_1$—$8/_2$ legg. arak. 60 pic. koffij. 123 do. suiker. *Agenten.*
$1898^{93}/_{100}$ pic. suiker. *v. d. Broek en Voockens.*
28 legg. arak. 6100 ps. koehuiden. 1400 do. buffelhuiden. *Wermuth en co.*

Van Sydney per Eng. schip *Chieltain*, gez. Jones. agt. Hunter Houghton en co.

5 vn. vleesch. 40 ps. schapen. *Agenten.*

Van Tanara per prauw sampang gez. Djak.

220 pic. rijst. *Tie Kosseng.*

Van Tagal per prauw Tjemplong gez. Ruwal.

4 koij. rijst. *Tan Goen.*

Van Soerabaya per ned. ind. kotter *Eduard*, gez. Mackencie.

2 kn. siropen. 3 do. wijn. 8 do. champagne. *Order.*
11 vn. krijt. 30 pic. cubeben. *Metzendorff Wilmans en co.*

Van Kottee en Samarang per ned. ind. schip *Djadulkarim*, gez. Abd. Rachman Sadiek.

49200 boss. rotting. *Order.*
$96^{70}/_{100}$ pic. gutta percha. *v. Slooten Morgan en co.*
40 ks. wijn. 10 do. geleijen. 1 kt. zadels. *Vaupel en co.*

Van Londen per ned. schip *Aspera-ad Astra*, gez. Admiraal. agt. Pandel en Stiebaus.

6 kist. *Maclaine Watson en co.*
3 » pleetwerk. *John Pryce en co.*
1 » boeken. 50 oxh. bier. *Morgan Melbourg en co.*
9 coll. machinerien. *Pitcairn Syme en co.*
5 tierus. *Burt Myrtle en co.*
6 pijp. en 2 kn. wijn. *Suermondt en co.*
54 coll. manufact. 31 ks. zink. 25 vn. spijkers. *Adam en co.*
552 coll. manufact. 193 md. aardewerk. 23 vs. en 68 kn. wijn. 46 tonn. steenkolen. *Agenten.*
2000 ks. zeep. 112 kn. wijn. 20 vn. glaswerk. 13 coll. ijzerwerk. 200 vs. verf. 5 wagens. 22 vn. en 19 kn. glas-ijzer- koperwerk, en kramerijen. 1 kt. diversen. 45 kn. manufact. 2 doen parfumerien. 1 do. kramerijen. 1 do. petten. 1 do. ijzerwerk. 26 do. krijt. 8 vn. bier. 5 md. aardewerk. 1 bl. manufacturen. *Hunter Houghton en co.*
3 coll. manufact. en ijzerwerk. 8 ks. lederwerk. 10 coll. en 19 kn. manufact. 141 coll. machinerien. 2 vn. monsters. *Order.*

Lading voor Soerabaya.

48 kn. wijn. 1 coll. pleetwerk. enz. 1 kt. kantoorboeken. 20 coll. machinerien. 2 vn. wijn. 30 coll. manufact. 4 coll. machinerien. 1 ijzeren luik. 1 kt. glaswerk.

Van Padang per ned. schip *Oosterling*, gez. Walles. agt. N. H. M.

1 wagen. *Order.*
6000 ps. koehuiden. $846^{20}/_{100}$ pic. zw. peper. *N. H. M.* [illegible]
800 pic. rotting. $145^{30}/_{100}$ do. do. *Bakre en Kinder.* [illegible]
1 kt. speelgoed. 1 do. parapluien. 1 bascule. [illegible] pen. 3 ks. schoenen. 1 do. tapijten. *Order.* [illegible]

Van Rotterdam per ned. schip *Maria* [illegible]
gez. Baudits. agt. [illegible]

497,907 ℔ steenkolen. 6 ks. [illegible] pik. *Ceres de Vries.* [illegible]
100 vs. boter. 240 do. kaasjes [illegible]

19 ks. manufacturen. *de Weerdt Ruyl en co.*
30 vs. specie. *N. H. M.*
20 md. min. water. 106 coll. div. goederen. 1 kt. zilv. galon. *Z. E. Gouverneur-Generaal.*

Van Amsterdam per ned. schip *Bellatrix*, gez. Sandberg. agt. Suermondt en co.

60 ks. manufacturen. *Agenten.*
160 md. water. 28 ks. manufacturen. *Pandel en Stiehaus.*
36 ks. manufacturen. 4 coll. ijzerwerk. *Engelhard en co.*
60 kn. kaarsen. 18 do. kramerijen. 5 vt. drogerijen. *Bahre en Kinder.*
66 coll. manufact. 1 kt. likeuren. *Busing Schröder en co.*
100 ks. wijn. *Cassalette.*
35 md. water. 60 ks. kaas. *Crone.*
5 ks. blikwerk en lampen. *John Pryce en co.*
27 ks. kaarsen. *Brandon.*
106 coll. manufacturen. *Moormann en co.*
1 kt. drukletters. 1 do. boeken. *Lange en co.*
3 ks. bad. toestellen. *v. Bärenstein.*
30 vs. specie. *N. H. M.*
56 ks. manufact. 1 do. parasols. 145 do. bier. ....

Lading bestemd voor Samarang.

60 kn. manufact. 24 coll. machinerien. 12/4 pijp. bier. 70 kn. bier. 29 do. manufact. 21 ks. koopmanschappen. 100 do. kaarsen. 40 do. gedr. vruchten. 25 do. genna-olie. 5 do. porcelein. 1 bl. manufacturen. 2 kn. hoeden. 1 do. kunst-bloemen. enz. 1 do. boeken. 1 do. hoeden. 46 coll. provisien. 8 do. papier. 1 kt. drukletters.

Van Tanggrang per praauw sampang gez. Satjbi

800 zakk. suiker. *Tan Ongie.*

Van Mauk per praauw sampang div. gez. ....

370 zakk. rijst. *Lim Djoan en Ang Hoeij.*

Van Passilian per praauw sampang gez. div.

230 zakk. rijst. *Lie Tiang.*

Van Passilian per praauw sampang gez. Kadoen.

250 zakk. rijst. *Lie Tiang.*

Van Tjicao per praauw sampang gez. div.

195 pic. rijst. *Kim San.*

Van Passilian per praauw sampang gez. div.

250 pic. rijst. *Lie Tiang.*

Van Bemasie per praauw sampang gez. Sandre.

250 pic. rijst. *Tan Sieng.*

Van Palembang per ned. ind. schip *Indramaijoe*, gez. Tan Tjengtjoan.

179 pic. rotting. 76 do. dammer. 38 do. kemerie-olie. 13 do. tabak. $1^{70}/_{100}$ do. benzoin. 4000 stroo-zakken. 39 pic. koffij. $63^{20}/_{100}$ do. gambier. $17^{60}/_{100}$ do. kemerie-olie. *Tan Tjengtjoan.*
$10^{15}/_{100}$ pic. tabak. $7^{1}/_{2}$ do. kemerie olie. $2^{50}/_{100}$ do. honing. $61/_{100}$ do. was. *Sech abd. Habib Sagaladie.*
44 pic. tabak. *Lie Sonkie.*
1100 strengen zeilgaren. 1 corg. pal. kat. sarongs. *Order.*

Van Billiton per ned. ind. schip *Srie Billiton*, gez. Salee.

211 schuitjes tin. *Reijnst en Vinju.*

Van Rotterdam per ned. schip *Hendrik Jan*, gez. v. d. Heijden. agt. Suermondt en co.

30 vs. specie. *N. H. M.*

Van Banca per ned. ind. schip *Djelanie*, gez. Said Moh. bin Alie.

$4319^{00}/_{100}$ pic. tin. *Gouvernement.*

Van Bandjermassing per ned. ind. schip *Aladanie*, gez. Hadjie Hassan.

20,576 boss. rotting. 10,700 ps. kadj. matten. 22,480 do. mal. matten. 400 planken. *Gezagv.*

Van Bantam per praauw sampang gez. div.

200 pic. rijst. *Ji Tamatie.*

Van Rotterdam per ned. schip *Akyab*, gez. Klein. agt. Bahre en Kinder.

11 ks. manufact. 1 do. kramerijen. *Agenten.*
3 ks. modewaren. 10 bn. garens. *Metzendorff Wilmans en co.*
1 kt. schoenen. 1 do. provisien. 1 do. verf. 367 stav. ijzer. *Trever.*
3 ks. papier en boeken. *van Haren Noman en Kolff.*
2 ks. koopmanschappen. 1 do. milit. ornementen. *van Ommeren Rueb en co.*
1 kt. manufacturen. *Pandel en Stiehaus.*
1 kt. schrijfbehoeften. 1 do. glaswerk. *Lange en co.*
1 kt. koopmanschappen. *Kroll.*
30 vs. specie. *N. H. M.*
8 kn. lustres. *v. d. Broek en Veeckens.*
160 leggers. 50 keld. genever. *Order.*

Van Banca per ned. schip *Atiatool Rachman*, gez. Sech Oemar Bafadel.

1021 schuitjes tin. *Gouvernement.*

Van Bandjermassing per ned. ind. schip *Fatahool Moebarak*, gez. Mohamad Ariep.

9428 boss. rotting. 700 ps. kadj. matten. $6^{70}/_{100}$ pic. was. *Gezagv.*

Van de Lampongs per praauw Majang gez. Intje Sech.

60 pic. koffij. 14 do. gomelastiek. *Na Kihiat.*
$3/_{100}$ pic. renesterhoorn. *Na Atam.*
16 pic. dammer. *Oewa Sewa.*

UITVOER.

Naar Padang en Bencoolen per ned. ind. stoomb. *Ambon*, gez. Hugenholtz. agt. Cores de Vries.

1 kt. doeken. 26 pakk. stroomatten. $3^{1}/_{2}$ pic. koperwerken. *Said Hoessin bin Segaf.*
4 ks. tjeleea. enz. *Said Moh. Satrie.*
4 ks. doeken. enz. 1 kt. bendietuigen. $8^{1}/_{2}$ pic. koperwerken. *Said Oemar bin alie Hindean.*
54 zakk. ambalo. uit entrep. *Said Moh. Satrie.*
2 ks. slendangs. *Tan Enghie.*
25 vn. meel. 16 stav. zw. ijzer. *Paine Stricker en co.*
10 ks. shertings. *Burt Mijrtle en co.*
6096 ps. zilv. munt. *Gouw Kiankian.*
$12^{80}/_{100}$ pic. koperwerken. 3 ks. slendangs. *Sech awab Djeaa.*
2 ks. doeken. *Said Hoessin Aijdroes.*
3 ks. kantoorbehoeften. *N. H. M.*
500 baaltjes. zeep. 2 ps. bl. katoen. *Platon.*
4 krandj. aardewerk. $1^{1}/_{2}$ pic. candy-suiker. 1 ks. glazenpannen. 1 kt. muilen. *Tjia Kiakkie.*
24 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*
22 ks. gedr. katoen. 2 do. diversen. *Moorman en co.*
77 kn. div. koopmanschapp. 130 ks. bier. 25 zakk. tarwe. 1 baal ongebl. katoen. 16 kn. gember. 1 pic. spijkers. 10 do. katjang. *Lim Hoa.*
10 vn. meel. 10 kn. div. koopmanschappen. *Tjie Yoekie.*
35 ks. madapoll. 5 do. shertings. 5 do. bl. katoen. 10 do. effenrood. 38 do. ongebl. katoen. 1 pak monsters. *N. H. M.*
7 ks. shertings. 34 md. aardewerk. 100 pic. eng. ijzer. 4 kn. vlas. *Martin Dyce en co.*
1 kt. regaal. *Reijnst en Vinju.*
4 vn. roode wijn. 20 kn. wijn. 16 do. div. wijnen. 2/4 pijp. madera. 5 vn. roode wijn. *Dummler en co.*
25 pic. lood. 20 do. spiauter. *Pareis en co.*
2 ks. naalden. 5 do. glaswerk. 1 do. kleedingstukken. *Bahre en Kinder.*
2 kt. portwijn. *Gouw Kimhiang.*
10 bn. wit katoen. *Anderson Telson en co.*
1 ijzeren schroefbank. *Abdul Kasem.*
1 schrijftafel. 2 kn. lampen. enz. *Brodie.*

700 dollars. *Paine Stricker en co.*
2 ks. regalen. *Gouijn.*
25 md. suiker. 1 kt. 1 klok. 1 do. eetwaren. 1 md. vruchten. *v. d. Meulen en co.*
9 pic. kop. spijkers. *Dummler en co.*
40 ks. wit katoen. 10 do. zuren. 2 do. champagne. 1 vat beschuit. $27^{1}/_{2}$ corg. gedr. kains. (30 ks. cognac. uit entrep.) *de Fiennes.*
2 ks. 1 kast. 1 do. hang-lampen. *Vaupel en co.*
5 coll. diversen. uit entrep. *Hunter Houghton en co.*
4 ks. ongebl. katoen. *B. v. Leeuwen en co.*
20 ks. brandy. *Lie Tjas.*
2 ks. lijnwaden. 1 keld. lijnolie. 20 stell. stalenpannen. *Abd. Kasem.*
1 kt. porter. 1/m. man. sigaren. *v. d. Meulen en co.*
25 keld. genever. uit entrep. *Reijnst en Vinju.*
10 kn. div. koopmanschapp. 1 vat beschuit. 1 kt. verf. *Io Soenliang.*
$2/_{2}$ pijp. wijn. 1 kt. bitter. *Meijer.*
1 kt. rosjuen. 5000 ps. zilv. munt. *Oeij Swiesong.*
8 pic. staal. 2 ks. madapoll. 2 do. ongebl. katoen. 1 kt. man. sigaren. *Gouw Kiankian.*
1 kt. regaal. *v. d. Meulen en co.*
f 51500.— zilv. munt. *Said Moh. Satrie.*
f 2000.— zilv. munt. *Hunter Houghton en co.*
1 kt. schilderijen. *v. Haren Noman en Kolff.*
800 ps. goenie-zakken. *Tan Sengpo.*
2 ks. parapluien. 4 do. jap. pajongs. 1 do. do. soesoens. *Abeleen Dennison en co.*
f 8000.— zilv. munt. 192 coll. gouv. goederen en eenige marine goederen. *Gouvernement.*
4 ks. div. koopmanschappen. *Na Tianpiet.*
1 kt. diversen. 1 do. ongebl. katoen. 12 pic. suiker. 1 vat wijn. 100 goeniezakken. 8 pic. staal. *Oeij Soeijseng.*

Naar Nederland via Tjilatjap per ned. schip *Gelderland*, gez. Hellingman. agt. Haager en Schuurman.

voor Nederland.

500 pic. tin. 70 do. rotting. 30 do. verfhout. 1000 do. koffij. *N. H. M.*

voor Tjilatjap.

7 coll. gouv. goederen. 7 stav. ijzer. *Gouvernement.*
1 oxh. wijn. 3 vn. bier. 1 kt. kurken. 1 do. rhijnwijn. 1 vat bier. 8 ks. roode wijn. 12 do. cognac. 10 vs. boter. 2 do. kruid. 1 kistje. 2 kleerenkisten. 1 kt. 1 klok. *v. d. Meulen en co.*
2000 sigaren. 1 vat bier. 1 kt. schrijfbehoeften. 1 md. suiker. 1 partij modeartikelen. *Vaupel en co.*
4 ks. div. lijnwaden. *Bettado.*
27 ks. aardewerk. 6 bn. drills. *N. H. M.*
2 ks. porcelein en lampen. *v. Riet en ter Gouw.*
1 kt. thee. 4 vs. boter. 1 kt. bitter. *L. Meijer.*
1 vat menie. 1 keld. lijnolie. 1 kt. kleederen. *Landberg en co.*

Naar Samarang per praauw Tjemplong gez. Pa Doliepah.

20 tonn. harpuis. 15 pic. dammer. 50 do. zw. peper. *Gezagv.*

Naar Nederland per ned. schip *Johanna Catharina*, gez. v. d. Gouwe. agt. Busing Schröder en co.

500 pic. tin. 4539 do. koffij. 60 do. rotting. $21^{750}/_{1000}$ do. noten. $1^{000}/_{1000}$ do. *N. H. M.*

Naar Nederland via Indramaijoe per ned. schip *Nieuw Holland*, gez. L. Tuk. agt. Kopersmit en co.

1200 pic. tin. 100 do. rotting. 50 do. verfhout. *N. H. M.*

Naar Samarang en Soerabaya per ned. schip *Padang*, gez. Zwart. agt. Tiedeman en v. d. Burg.

Zijnde aan boord gebleven lading v. Nederland.

28 md. kruiken. 1 bl. do. 199,451 kel. giet-ijzer. 14 kn. geweren. *N. H. M.*
2 led. leggers. *v. Ommeren Rueb en co.*
40 md. water. 118 coll. provisien. 12 vn. bier. 5 kn. roode wijn. *Gezagv.*
Zie verdere lading voor Samarang en Soerabaya Java-Bode dd. 21 Junij 1856 no. 50.

[illegible] Angoe. agt. Adam en co.

216 pic. rijst. 4 do. suiker. *Agenten.*

Naar Samarang per ned. ind. stoomb. *Langan Lamongan*, gez. Deighton. agt. Maclaine Watson en co.

30 vs. boter. *v. Leeuwen en co.*
f 2100.— zilv. munt. *Said aloewie Satrie.*
1 kt. kat. modewaren. *Adam en co.*

Naar Indramaijoe per praauw sampang gez. Bleman.

5 ks. div. lijnwaden. *Tjie Eng.*

Naar Tjeringien per praauw sampang gez. Kalipan.

10 pic. gambier. 61 do. tabak. 20 kn. thee. $2^{1}/_{2}$ pic. soija. 1 kt. div. lijnwaden. *Togie.*

Naar Bordeaux via Padang per Fr. schip *Joachim*, gez. Delhomme. agt. Suermondt en co.

438 bn. gambier. *Aan boord gebleven lading.*
190 pic. rotting. 909 do. zw. peper. 1560 do. koffij. ($192^{82}/_{100}$ pic. gambier. $268^{21}/_{100}$ do. zw. peper. uit entrep.) 128 pic. gom dammer. 7502 @ indigo. *Agenten.*
100 pic. gutta percha. *Moormann en co.*

Naar Macasser en de Molukkes via Samarang en Soerabaya per ned. ind. stoomb. *Padang*, gez. Bosch. agt. Cores de Vries.

1 kt. regaal. *Kopersmit en co.*
1 kt. eau de cologne. 2 md. pannetjes. 1 kt. porcelein. 1 do. lamp. kousen, parasols en kruidhoorns. 1 kt. banket. 2 do. mosterd. 3 do. was-kaarsen. 10 do. sla-olie. 1 do. mosterd. 2 do. gedr. vruchten. 10 do. madera. 2 ks. bitter. 1 do. provisien en kramerijen. 4 do. was-kaarsen. 1 do. lamp. bollen. 1 do. lampen. 1 do. eau de cologne. 11 gros lamp. kousen en glaswerk. 2 ks. porter bier. 1 do. roode wijn. 1 do. glaswerk. 2 do. bier. 2 vs. worst. 2 kn. wijn. 2 ks. champagne. 1 do. rhijnwijn. 1 do. thee. 1 do. provisien. *v. Riet en ter Gouw.*
25 keld. genever. 7 ks. cognac. 3 kn. bier. 2 do. witte brandy. uit entrep. 3 kn. wijn. 1 pak. *v. d. Meulen en co.*
2 ks. sarongs. *Said aloei Assegaf.*
1 kt. cotonetten. uit entrep. *Bahre en Kinder.*
1 kt. div. koopmanschappen. *Said aloewie Segaf.*
7 ks. div. koopmanschappen. *Sech awab Habiet Attomimie.*
2 ks. gev. katoen. uit entrep. *Moermann en co.*
26 ks. garen. » » *Adam en co.*
1 bl. woll. goederen. uit entrep. *Bahre en Kinder.*
30 ks. zeep. *de Weerdt Ruyl en co.*
11 ks. manufacturen. uit entrep. *Tolken Voget en co.*
100 ks. zeep. uit entrep. *Busing Schröder en co.*
2 kn. doeken. uit entrep. *Maclaine Watson en co.*
2 kn. regalen *Gouijn.*
1 vat vleesch. uit entrep. *Cores de Vries.*
37 ks. gedr. katoen. 44 do. manufacturen. uit entrep. *Busing Schröder en co.*
1 kt. regaal. *v. d. Meulen en co.*
1 buffet. *Munder.*
2 bn. rood garen. 5 ks. manufact. uit entrep. *N. H. M.*
5 vn. meel. 18 blokk. lood. 1 rol lood. 30 ks. zeep. 2 vn. harst. 3 do. pik. 4 do. koolteer. 2 do. teer. 8 do. spijkers. *Plump en co.*
5 kn. bl. katoen. 3 do. zeilmakers-garen. *N. H. M.*
1 kt. machinerien. 1 ronde blad. *de Weerdt Ruyl en co.*
4 ks. crêpekruid. 4 vs. do. *L. Meijer.*
1 kt. eau de cologne. *Agenten.*
1 kt. 1 grafsteen. *v. d. Meulen en co.*
46 vn. beschuit 400/2 leggers. 400 boss. ijzeren hoepels. 10/m. goenie-zakken. 399 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*

voor Soerabaya.

2 ks. boeken, schrijfbehoeften. *Gouijn.*
3 ks. manufacturen. *Gumprich en Straus.*

10 keld. olie. *v. Riet en ter Gouw.*
1 pakk. vermicelli. *Lim Oen.*
74 ks. gedr. katoen. uit entrep. *Bahre en Kinder.*
1 kt. kop. pijpen. 3 suikerpannen. *Pitcairn Syme en co.*
5 ks. parapluien. (94 ks. manufact. uit entrep. *Martin Dyce en co.*
3 ks. parapluien. *Burt Mijrtle en co.*
500 baaltjes zeep. 1 kt. zijde stoffen. *Platon.*
2 ks. parfumerien. 2 do. batiks. 1 do. zeep. *B. v. Leeuwen en co.*
4 ks. div. koopmanschappen. *Io Kongtjoan.*
1 kt. regaal. *v. d. Meulen en co.*
5 ks. kramerijen. 18 do. provisien. 1 do. monsters. (3 kn. madapollams. uit entrep. *Hunter Houghton en co.*
8 ks. gedr. katoen. uit entrep. *de Weerdt Ruyl en co.*
16 ks. doeken. 12 do. gedr. katoen. 6 do. slendangs. *Adam en co.*
20 ks. bladkoper. 10 vs. comp. spijkers. *Suermondt en co.*
350 ks. gedr. vruchten. *Macartich.*
1 kt. linnengoederen. 1 kat. modewaren. 1 do. knoopen. 1 do. monsters. *Bahre en Kinder.*
1 kt. ijzerwerk. 12 bankschroeven. *Plump en co.*
1 kt. lampen. 3 do. absijnth. *de Fiennes.*
1 kt. modewaren. *Crone v. d. Beek.*
55 ds. gedr. katoen. 1 do. kains. 3 do. slendangs. 2 pakjes monsters. 1 kt. 1 hoed. *de Weerdt Ruyl en co.*
15/m. man. sigaren. uit entrep. *de Fiennes.*
12 ks. gedr. katoen. uit entrep. 3 vn. terpentijn-olie. 2 ks. modewaren. *Busing Schröder en co.*
1 kt. regaal. *Landberg en co.*
5 ks. sarongs. 8 do. manufacturen: uit entrep. *Bahre en Kinder.*
4 coll. regalen. *Maclaine Watson en co.*
3 ks. siropen. 1 kt. modewaren. *de Fiennes.*
12 ks. modewaren. 5 do. gedr. katoen. 1 do. parasols. 9 do. parapluien. 3 do. kousen. 1 do. wit katoen. 1 do. kleedingstukken. 4 do. gedr. katoen. 1 do. ijzerwerk. 5 do. zijde goederen. 1 do. kat. dekens. 3 do. broeken-stoffen. 1 do. kousen. 3 do. sarongs. *Bahre en Kinder.*
1 ps. machinerie. *Agent.*
22 ks. amphioen. 226 stav. en 11 boss. ijzer. 224 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*

voor Samarang.

15 kn. amphioen. 30 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*
40 ks. cognac. *Cluwen.*

Aan- en Uitvoer te Samarang *van den* 19 *tot en met den* 26 *Junij* 1856.

AANVOER.

Van Batavia per ned. ind. bark *Alnoer*, gez. Said awab bin Awab Said.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 11 Mei 1856 no. 40.

UITVOER.

Naar Zweden per Zw. bark *Esther*, gez. G. Esjeen.

1898 pic. suiker. *van den Broek en Veeckens.*
28 legg. arak. 6100 st. koe- en 1400 st. buffel-huiden. *Wermuth en co.*

Naar Nederland over Soerabaya per ned. schip *Pieter Corneliss 't Hooft*, gez. N. Koens.

2500 pic. gouv. koffij. *N. H. M.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaija *van den* 17 *tot en met den* 24 *Junij* 1856.

AANVOER.

Van Macassar per ned. schip *Erasmus*, gez. Schipper. agt. Fraser Eaton en co.

47 kn. gomelastiek. 1461 blokk. gutahpercha. 293 st. karbouwhuiden. 60 pakk. koffijhennep. 51 kn. schildpad. 2641 bengl. goenie-zakken. 213 balie koffij. 4154 boss. rotting. *N. H. M.*
10 kn. manufacturen. *Mc. Millan Marten en co.*
4 kn. manufacturen. *B. J. van Eck en co.*
3 kn. manufacturen. *Adam en co.*
$8^{1}/_{2}$ pic. was. *Order.*

Van Banjarmassing per ned. ind. bark *Sarie Elmasseer*, gez. Mohamat Ijasien. agt. Gezagv.

3460 boss. rotting. 33750 st. maloekoe-matten. $8^{22}/_{100}$ pic. was. *Gezagvoerder.*
15 kodies rotting hoeden. $36^{72}/_{100}$ pic. was. *Alie.*

Van Batavia per ned. ind. stoomb. *Banda*, gez. C. C. L. Neijts. agt. W. Cores de Vries.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 18 Junij 1856 no. 49.

Van Amsterdam per ned. schip *Neptunes*, gez. P. Schuurman. agt. Fraser Eaton en co.

298 coll. manufacturen. dranken en provisien. *Schimmelpenninck en co.*
35 kn. lijnwaden. *Ruyl Cramer en co.*
13 coll. kramerijen, papier, provisien en glaswerken. *Van Driesche.*
5 kn. koopmanschappen. *de Brunel.*
132 coll. koopmanschappen. *Gebr. van Delden.*
30 coll. zuren en groenten. *Gebr. Kocken.*
2 kn. meubels. *Eekhout.*
1 kt. muzijk-instrument. *Dits.*
1 kt. diversen. *Friedlander.*
1 kt. kop. munt. 1 tromm. regaal. *van Beestraten.*
1 kt. regaal. *Backer Overbeek.*
16 ks. dranken. *Major Matzen en co.*
1 kt. regaal. *Fraser Eaton en co.*
25 vs. boter. 1 kt. provisien. 1 do. monsters. *Order.*
21 kn. aardewerk. *J. F. van Leeuwen en co.*
160 vs. boter. 100 ks. kaas. *Schimmelpenninck en co.*

Van Samarang per ned. ind. bark *Anna Serie*, gez. Said Awab Satrie. agt. Gezagv.

530 stav. ijzer. 54 coll. manufacturen en koopmanschappen. *Mathie en co.*
31 krandj. aardewerk. 2 pakk. gardemon. *Thomas.*
14 coll. div. goederen. 10 md. bier. 10 kn. [illegible] *Mc. Millan Marten en co.*
$38^{10}/_{100}$ pic. tonwerk. *Order.*

Van Timor Koepang per ned. ind. schoener *Julie*, gez. Konne, agt. Nash.

$31^{88}/_{100}$ pic. was. *f* 8509 aan rep. 14 pic. cassia. 17 paarden. *Agenten.*

Van Batavia per ned. schip *Joan*, gez. A. van der Tak. agt. Ruyl Cramer en co.

20 ks. rhijnwijn. *B. J. van Eck en co.*

UITVOER.

Naar Nederland via Panaroekan per ned. schip *Java Koerier*, gez. F. G. Reinits.

$2002^{19}/_{100}$ pic. suiker. 1000 pic. koffij. 400 pic. tin. 50 kn. kopergeld. 75 pic. rotting. *N. H. M.*

Naar Melbourne per Oostenrijksch schip *Splendide*, gez. P. Visin.

$3897^{97}/_{100}$ pic. suiker. *Fraser Eaton en co.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.